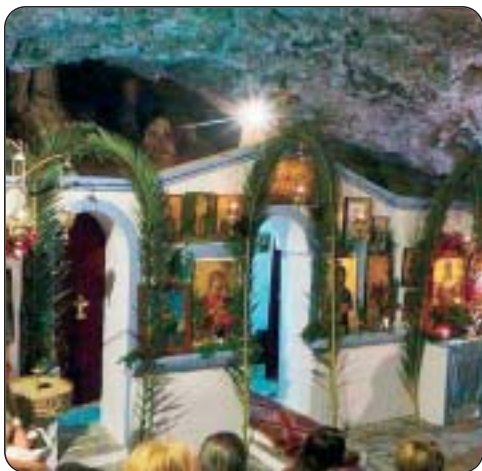
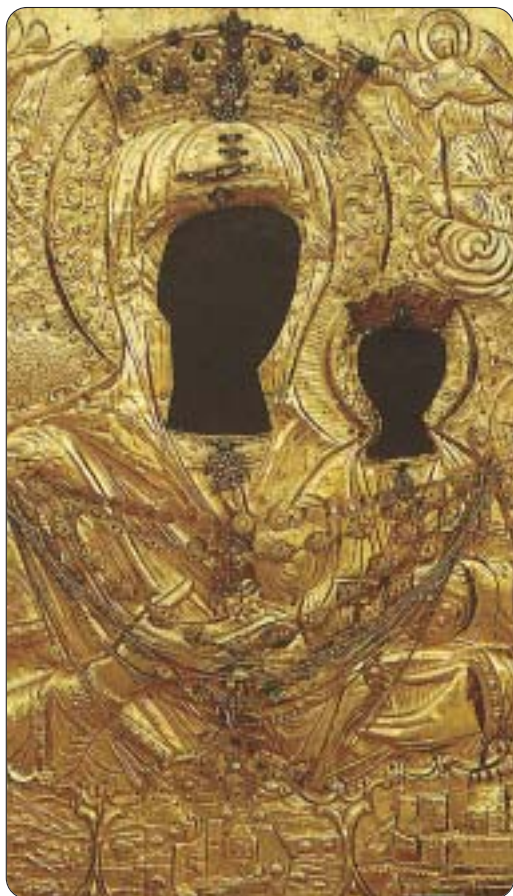

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ 2024

ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ Κυθήρων

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

Τό ἀνά χεῖρας
Ἐγκόλπιο Ἑορτολόγιο
τοῦ σωτηρίου ἔτους 2024
ἀφιεροῦται
εἰς τούς σπιλαιώδεις καί ὑπόσκαφους
Ἱερούς Ναούς τῆς νήσου
τῶν Κυθήρων, πρωτίστως μέν
εἰς τό παλαιόν
Ἱερὸν Προσκύνημα τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου
τοῦ ἐν τῷ Κρημνῷ καί ἐν ταυτῷ
εἰς τούς δεκαέξ (16) ὑπολοίπους
σπιλαιώδεις Ἱερούς Ναούς
μεταβυζαντινῆς περιόδου,
πού ἐμφαίνουν τὴν ἐνυπάρχουσαν
Ἐκκλησιαστικὴν Παράδοσιν
καί Τέχνην μέ τὴν ἐγκάρδιαν εὐχὴν
διὰ τὴν ὡς τάχιον ἀποκατάστασιν,
ἀνάδειξιν καὶ προβολὴν αὐτῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ
(Ὑνθρόνισις εἰς τὰ Κύθηρα 30.7.2005)

ΔΙΑΠΥΡΕΣ ΕΥΧΕΣ

Ἐγκαρδίως εὐχόμεθα ὅπως Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου καὶ ὁ Μέγας Εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος, διαφυλάττῃ καὶ στερεώνῃ τὴν Ἀγίαν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν ἐν τῇ πατρῷᾳ Ὁρθοδόξῳ Πίστει, Παραδόσει καὶ Κληρονομίᾳ, διαφυλάσσων Αὐτὴν ἀσάλευτον, ἀλώβητον καὶ ἀμόλυντον ἀπὸ τῆς λύμης τῶν σχισμάτων καὶ τῶν αἱρέσεων, μέ τὰς θεοπειθεῖς καὶ θεοδέκτους πρεσβείας τῆς Προστάτιδος, Ἐφόρου καὶ Πολιούχου τῆς Παναγιοσκεπάστου νήσου τῶν Κυθήρων ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ καὶ τῶν Ἀγίων Προστατῶν τῶν νήσων μας Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων: Ὁσίου Θεοδώρου, Ἀγίας Ἐλέσης, Ὁσίου Ἀνθίμου καὶ Ἀγίου Μύρωνος.

Εἶθε νὰ χαρίσῃ ὁ Πανάγαθος Κύριος καὶ Θεός μας καὶ κατὰ τό νέον σωτήριο ἐτος 2024 τηλαυγῇ τόν θεῖον φωτισμόν καὶ πλοῦσια τὰ ἐλέη καὶ τὰ θεῖα δωρήματα Αὐτοῦ εἰς τόν Ἱερόν Κλῆρον καὶ τόν Χριστῶνυμον Λαόν τῆς Θεοσώστου καὶ Θεοστηρίκτου ἡμῶν Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ εἰς ἅπαντα τὰ ἐγγύς καὶ τὰ μακρὰν πνευματικά μας τέκνα, τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ὁμογενεῖς ἀδελφούς μας καὶ ἰδιαίτερος εἰς τοὺς προσφιλεῖς ναυτικούς μας.

Τό λειτουργικόν παράγγελμα: **«Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ, Πρόσχωμεν...»** εἶναι ἰδιαίτερος ἐπίκαιρον εἰς τὴν κλυδωνιζομένην ἐποχὴν μας καὶ ἐν ὥρᾳ Θείας Λατρείας, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον εἰς τὴν ζωὴν μας.

Ἄς εἶναι εὐλογημένον, εἰρηνικόν καὶ πολύκαρπον τό νέον σωτήριο ἐτος.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν

+ ὁ Κυθήρων ὁ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Προλεγόμενα

Μέ τήν Χάριν καί τήν Εὐλογίαν τοῦ Τρι-
σαγίου Τριαδικοῦ ἡμῶν Θεοῦ προβαίνομεν
εἰς τήν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Ἡμερολο-
γίου-Ἑορτολογίου τοῦ σωτηρίου ἔτους
2024.

Μέ τό Ἑορτολόγιο τοῦ παρελθόντος
ἔτους ὠλοκληρώθη σύν Θεῷ ὁ κύκλος τῶν
ἐκδόσεων τῶν ἐγκολπίων αὐτῶν Ἑορτο-
λογίων, τά ὅποια συμπεριέλαβαν ὅλους
τούς Ἑνοριακοὺς καί μή Ἱεροὺς Ναοὺς, τά
Ἱερά Μοναστήρια, τά Ἱερά Προσκυνήματα,
τά Ἱερά Παρεκκλήσια καί τά Ἐξωκκλήσια
καί τούς σπηλαιώδεις Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων καί Ἀντικυ-
θήρων.

Τό Ἡμερολόγιο-Ἑορτολόγιο τοῦ τρέ-
χοντος ἔτους 2024 θά ἀναφερθῇ καί θά
παρουσιάσῃ ὅλους μαζί τούς δεκαεπτά

(17) σπηλαιώδεις, καί ώρισμένους ἐξ αὐτῶν ὑπόσκαφους, Ἱεροῦς Ναοῦς τῆς Κυθηραϊκῆς νήσου μας. Εἶναι ἀπό τά σπάνια καί δυσεύρετα φαινόμενα ἡ ὕπαρξις τόσων σπηλαιωδῶν καί ὑποσκάφων Ἐκκλησιῶν εἰς ἓνα τόπον, ὅπως εἶναι τά Κύθηρα. Εἰς τὰς νήσους καί τὰς περιοχάς τοῦ Ἀργοσαρωνικοῦ, ὅπου ἡ ταπεινότης μου διηκόνησε ὡς Κληρικός καί Ἱεροκήρυξ τῆς Θεοσώστου αὐτῆς Ἐπαρχίας ὑπέρ τήν 30ετίαν, παρά τόν μέγαν ἀριθμόν Ἱερῶν Ναῶν, Ἱερῶν Μονῶν καί Ἱερῶν Παρεκκλησιῶν-Ἐξωκκλησιῶν, μεταβυζαντινῆς περιόδου καί ἐντεῦθεν, δέν ἐγνώρισα σπηλαιώδεις ἢ ὑπόσκαφους Ἱεροῦς Ναοῦς.

Εἰς τήν νῆσον τῶν Κυθήρων, ὅχι καί εἰς τά Ἀντικύθηρα, συναντῶμεν τό εἶδος αὐτό τῶν σπηλαιωδῶν καί ὑποσκάφων Ἱερῶν Ναῶν, οἱ ὅποιοι ἐξυπηρετοῦν τὰς λατρευτικὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων ἐν καιρῷ πειρατικῶν ἐπιδρομῶν, χρησιμοποιούμενοι καί ὡς κρησφύγετα, τό ὅποιο μαρτυρεῖ καί

τήν εὐλάβειαν καί θεοσέβειαν τῶν Κυθηρίων προγόνων μας. Δέν ἐμερίμνων ἀπλῶς διὰ τήν ἀναζήτησιν σπηλαίων ὡς καταφυγίων ἐκ καιρῷ ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, ἀλλά καί κατεσκεύαζον σπηλαιώδεις Ἱ. Ναούς διὰ τās λειτουργικὰς καί πνευματικὰς ἀνάγκας των.

Πιστεύομεν ὅτι, ὅλες αὐτές οἱ ἐντός σπηλαίων Ἐκκλησίαις θά προσελκύσουν τό ἐνδιαφέρον καί τόν θαυμασμόν τῶν ἐπιλεγόντων τόν θρησκευτικόν τουρισμόν, διότι, ὡς εἶπομεν, δέν ἀπαντῶνται εἰς τοιοῦτον σημαντικόν ἀριθμόν εἰς ἄλλους τουριστικούς προορισμούς. Καί αὐτό, μέ τήν Χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐλπίζομεν ὅτι θά ἐπιτύχη ἡ παροῦσα ἐπετειακή ἔκδοσις τοῦ Ἑορτολογίου τοῦ 2024 εἰς δόξαν Θεοῦ καί εἰς πνευματικήν οἰκοδομήν τῶν πιστῶν.

Διάσπαρτα εἰς ὅλην τήν νῆσον μας εἶναι τά ἐκκλησιαστικά αὐτά μνημεῖα, μεταβυζαντινῆς κυρίως περιόδου: **1. Ἡ Ἁγία Πελαγία στή Φελωτή 2. Τό Ἱερό Προ-**

σκύνημα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐν τῷ
κρημνῷ 3. Ὁ Ἅγιος Παῦλος στή Βαβύλα
4. Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνα στό Σπαραγαρεῖο
5. Ἡ Ἁγία Σοφία στήν Ἁγία Πελαγία 6. Ὁ
Ἅγιος Ἐλευθέριος στοῦ Λυκοδήμου 7. Ἡ
Παναγία στό Καταφυγάδι τοῦ Πούρκου
(Παλαιός Ναός-ὑπόσκαφος) 8. Ἡ Ἁγία
Σοφία στίς Σπηλιές-Καλάμου 9. Τό Σπή-
λαιο Ἁγίας Σοφίας Μυλοποτάμου 10. Ἡ
Παναγία Ὀρφανή Μυλοποτάμου 11. Ἀ-
ταύτιστος σπηλαιώδης ἱ. Ναός «σκύλου
καί γάτας» 12. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης στά
Σταματάκια-Κερομυτιάνικα 13. Ὁ Ἅγιος
Γεώργιος στά Μητᾶτα (Κρυφό Σχολειό)
14. Ὁ Ἅγιος Γεώργιος στή Μαύρη Σπη-
λέα 15. Ἡ Παναγία Σπηλαιώτισσα στά
Μητᾶτα 16. Ὁ Ἅγιος Ἀρτέμιος στά Κου-
φάρικα Ποταμοῦ καί 17. Ὁ Ἅγιος Γερά-
σιμος στήν Ἁγία Ἀναστασία Ποταμοῦ.

Αὐτούς τούς πολύτιμους καί ἀνεκτίμη-
τους ἐκκλησιαστικούς θησαυρούς, τούς
ὑπό τά σπήλαια καί τάς ὁπᾶς τῆς Κυθη-

ραϊκῆς γῆς, κατά προνόμιον θά ἐλέγαμε, κρυπτομένους, ἀναδεικνύει τό ἀνά χεῖρας Ἑπετειακόν Ἑγκόλπιον Ἡμερολόγιον-Ἑορτολόγιον τοῦ 2024.

Ἐκφράζομεν τήν διάπυρον εὐχήν νά γίνουν τοῖς πᾶσι γνωστά τά ιδιόμορφα καί ιδιότυπα αὐτά ἐκκλησιαστικά μνημεῖα διά προσκυνηματικούς καί πολιτιστικούς λόγους. Νά ἐπιδείξουν τό προσῆκον ἐνδιαφέρον οἱ ἀρμόδιοι φορεῖς διά τήν ἀνάδειξιν καί τήν προβολήν των, ἀλλά καί διά τήν συντήρησίν των.

Συγκλείοντες δέ τό σύντομο αὐτό προλογικό σημείωμα ἐπιθυμῶ ἅπαξ ἔτι νά ἐκφράσω τάς ἐκ μέσης καρδίας μου εὐχαριστίας καί τήν εὐαρέσκειάν μας εἰς τήν ἀγαπητήν καί ἐρίτιμον κ. Ἑλένην Χάρου-Κορωναίου, Φιλόλογον καί Ἱστορικόν καί πολύτιμον συνεργόν μας, διά τε τό λίαν σπουδαῖον ἔργον τῆς συντάξεως τοῦ ἱστορικοῦ τῶν βυζαντινῶν, μεταβυζαντινῶν καί νεωτέρων Ἱερῶν Ναῶν καί

Ἱερῶν Μονῶν καὶ Προσκυνημάτων τῶν νή-
σων μας, διὰ τό ὁποῖον ἐμόχθησε ὑπέρ
τὴν 12ετίαν, καὶ διὰ τὴν συλλογὴν καὶ δη-
μοσίευσιν τοῦ ὑλικοῦ τοῦ παρόντος Ἑορ-
τολογίου. Εὐχῆς ἔργον θά ἦτο ὁλόκληρον
αὐτό τό ἱστορικό ὑλικό τῶν ἐκδοθέντων
Ἑορτολογίων νά ἐκδοθῇ εἰς ἓν **ἐπιμελη-
μένον λεύκωμα**, ὅταν εὐδοκία Θεοῦ
εὔρεθῇ ὁ εὐλογημένος ἐκεῖνος ἄνθρω-
πος, ὁ ὁποῖος θά ἐκτιμήσῃ τό ὅλον ὑλικόν,
τό ὁποῖον ἐδημοσιεύθη ἕως σήμερον, καί
θά ἀναλάβῃ τὴν δαπάνην τοῦ λευκώματος
αὐτοῦ, πού θά τιμήσῃ ἰδιαιτέρως τὰ Κύθη-
ρα καὶ τὴν Τοπικὴν μας Ἐκκλησίαν.

Εὐχόμενος ἀπὸ καρδίας εὐλογημένην,
εἰρηνικὴν καὶ καρποφόρον χρονίαν, μέ τὴν
κατ' ἄμφω ὑγιείαν, πρόοδον καὶ προκο-
πὴν, καὶ δαψιλῇ τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ, διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

+ ὁ Κυθηρῶν ὁ Αντικυθηρῶν Σεραφεῖμ

ΣΠΗΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΚΑΦΟΙ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Γράφει ἡ Ἑλένη Χάρου-Κορωναίου,
Φιλολόγος-Ἱστορικός

Ἡ Ἀγία Πελαγία στή Φελωτή

Σπηλαιώδης Ναός ἐλάχιστα μέτρα ἀπό τή θάλασσα, πού μαρτυρεῖται τό 1697. Εἶναι ἓνα πλατύ κοίλωμα μέ ἀσβεστολιθικούς ψαμμῖτες, σέ βάθος 5 μ. καί μῆκος 16 μ. Ἡ εἴσοδος ἔχει διαμορφωθεῖ μέ πόρτα καί ἓνα μικρό κωδωνοστάσιο, ἐνῶ στό ἐσωτερικό

κατεβαίνομε μέ 15 σκαλοπάτια. Ἐνας εὐρύχωρος χώρος τοῦ σπηλαίου εἶναι διαμορφωμένος σέ Ναό μέ πέτρινο Τέμπλο μή ἀγιογραφημένο.

Χαρακτηριστικά διακοσμητικά στό Τέμπλο εἶναι θαλασσινά μοτίβα, ὅπως τό καρβάκι, ἡ ἄγκυρα καί τό ψάρι. Πιθανότατα ἡ ἴδρυση τοῦ Ναοῦ νά συνδέεται μέ κάποιο ναυάγιο, ὅπως καί ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Κρασᾶς. Ἐτσι ἐξηγοῦνται τά θαλασσινά ἀνάγλυφα στό Τέμπλο. Τό σπήλαιο ἔχει σταγονορροή καί μέ πήλινες λεκάνες γίνεται ὑδροσυλλογή.

Ὁ Ναός ἐορτάζει στίς 4 Μαΐου καί 8 Ὀκτωβρίου.

Τό Ἱερό Προσκύνημα τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου εἰς τόν Γκρεμνόν

Σ' ἓνα ἀπότομο μεγαλειώδη γκρεμνό, πάνω ἀπό τό γραφικό ὄρμο τοῦ Καψαλίου, σέ ὑψόμετρο 100 περίπου μέτρων, σέ μιά μαγευτική τοποθεσία, βρίσκεται τό σπήλαιο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ «Ἐγκρεμνοῦ» ἀνάμεσα σέ σεμπρεβίβες, φασκομηλιές καί φυτά κάπαρης.

Εἰς τὴν εἴσοδο τοῦ συγκροτήματος ὑπάρχει ἐντοιχισμένη μαρμάρινη πλάκα, στήν ὁποία ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ Μοναχοῦ Ἰωαννικίου, ὁ ὁποῖος ἀνακαίνισε τὸ προσκύνημα τὸ 1725. **«ΑΝΕΚΑΙΝΙΣΘΗ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΔΙ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΚΟΠΩΝ ΜΟΝΑΧΟΥ ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΥ ΣΑΝΙΑΝΟΥ ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΑΥΤΟΥ... ΚΑΤΕΣΚΕΥΑΣΘΗ ΤΟ ΠΟΝ ΦΑΙΔΡΟΝ ΕΡΓΟΝ ΜΕΜΝΗΣΟ ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΚΟΠΩΝ... αψχε 1725»**. Πάνω ἀπὸ τὴ θολωτὴ εἴσοδο εἶναι χτισμένος ὁ ξενώνας μέ δύο αἵθουσες καὶ μαγειρεῖο. Ὁ ἀρχικὸς ξενώνας ὑπολογίζεται ὅτι ἐκτίσθη πρὸ 500 ἐτῶν καὶ σ' αὐτόν, καθὼς καὶ σέ ἐνα-δύο μικρὰ κελλιά ἀκόμη, διέμεναν κάποτε 5-6 Μοναχοί.

Καθὼς ἀνεβαίνουμε τὰ 130 λίθινα σκαλοπάτια, συναντοῦμε τὰ θεμέλια ἐνὸς ἀρχαίου ναυδρίου, τὸ ὁποῖο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦταν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Τέλος εἰσερχόμεθα εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου σύμφωνα μέ τὴν παράδοση, τὴν ὁποία ἀναφέρουν οἱ ξένοι περιηγητές πού ἐπισκέφτηκαν τὰ Κύθηρα κατὰ τὸ 17ο, 18ο, 19ο αἰ. ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος

διωχθείς από τή Ρώμη διέμεινε ἕνα διάστημα ἐκεῖ καί εἰς αὐτό ἐνεπνεύσθη τήν ᾽Αποκάλυψη. Ἀπό τά πολλά σπήλαια πού διαμορφώθηκαν σέ Ναούς στά Κύθηρα, αὐτό ἴσως εἶναι τό παλαιότερο. Κατά τό 17ο αἱ. εἰς τό συγκρότημα τοῦ «Ἐγκρεμνοῦ» φαίνεται ὅτι ὑπῆρχαν δύο Ναοί, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μέσα στό σπήλαιο καί τοῦ Προδρόμου παρακάτω εἰς τό γκρεμό.

Τό μνημεῖο ἐρειπώθηκε λόγω τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν καί τῆς ἐγκατάλειψης καί ὅταν ἀνακαινίστηκε σέ μεταγενέστερους χρόνους τό 18ο αἱ., φαίνεται ὅτι τό σπήλαιο ἐγκαινιάσθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προδρόμου

καί ἔτσι ἐλησμονήθη ἡ ἱερή πανήγυρις τοῦ Θεολόγου, μέ τήν ὁποία κατ' ἐξοχήν εἶναι συνδεδεμένο τό σπήλαιο, τό ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπό δύο χώρους. Ὁ πρῶτος περισσότερο εὐρύχωρος, μήκους 9 μέτρων, εἶναι ὁ κυρίως Ναός καί ὁ δεύτερος εἶναι στενότε-

ρος καί χαμηλότερος, μήκους 13 μέτρων μέ πήλινες λεκάνες γιά νά συγκεντρώνεται τό νερό πού στάζει από τήν ὀροφή τοῦ σπηλαίου. Εἰς τό ξύλινο Τέμπλο δεξιά μιά μικρή θυρίδα ὁδηγεῖ σέ ἓνα στενό ὑπερῶο ὅπου ἦταν ἓνα ἀσκητήριο.

Κατά τό τέλος τοῦ 18ου, ἀρχές τοῦ 19ου αἱ. Ἦγούμενος εἰς τόν «Ἐγκρεμνός» διετέλεσε ὁ Ἀνθιμος Λεβούνης, μετέπειτα Ἐπίσκοπος Κυθήρων. Τελευταῖος Ἦγούμενος διετέλεσε ὁ Ἱερομόναχος Κύριλλος Κεντρωτῆς στά χρόνια τῆς Ἀγγλοκρατίας. Σήμερα ὁ Ναός ἐορτάζει στίς 24 Ἰουνίου τό Γενέθλιον τοῦ Προδρόμου καί στίς 29 Αὐγούστου τήν Ἀποτομή τῆς Τιμίας Κεφαλῆς του.

Ἡ εἰκόνα τοῦ Βαπτιστή σύμφωνα μέ τό *Inventario ecclesiastico* τοῦ 1688 ἦταν ἔργο τοῦ ζωγράφου κύρ Ἀγγέλου καί τή δώρησε στή Μονή τοῦ Ἐγκρεμνοῦ ὁ Πέτρος Καστροφύλακας. Ὁ Ἀγγελος εἶναι ὁ σπουδαῖος Κρητικός ζωγράφος τοῦ 15ου αἱ. Ἀγγελος Ἀκοτάντος καί ὁ δωρητής εἶναι ὁ Κρητικός Πέτρος Καστροφύλακας, ὁ ὁποῖος ἦταν λογιστής τῶν Συνδίκων ἐπὶ Ἐνετοκρατίας καί εἶχε συντάξει τό 1583 τήν πολυτιμότετη ἀπογραφή τῶν Κυθήρων. Φαίνεται ὅτι

ὁ Καστροφύλακας πέρασε ἀπό τὰ Κύθηρα καί κατά τή διάρκεια τῆς παραμονῆς του τό 1583 εἶχε ἀφιερώσει τήν εἰκόνα τοῦ Προδρόμου. Ἀνάμεσα στήν Κρήτη καί στά Κύθηρα εἶχαν ἀναπτυχθεῖ στενές σχέσεις ἐπὶ Ἑνετοκρατίας. Στό Ναό τοῦ «Ἐγκρεμνοῦ» δύο εἰκόνες διεγείρουν τήν προσοχή. Ἡ εἰκόνα καί τό Γενέθλιον τοῦ Βαπτιστῆ. Ἡ δεύτερη ἔχει τό οἰκόσημο τῆς οἰκογένειας Καλούτση. **«ΔΕΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΟΥΤΣΗ»**. Τό 1857 κυκλοφόρησε ἓνα φυλλάδιο μέ περιγραφή τοῦ Προσκυνήματος.

Ὁ Ἅγιος Παῦλος στή Βαβύλα

Σπηλαιώδης Ναός πού μαρτυρεῖται τό 1697. Εἶναι κάτω ἀπό τό Κάστρο σέ ὑψόμετρο 32 μ. καί τό σπήλαιο εἶναι ἓνας εὐρύχωρος θάλαμος πού ἔχει βάθος 3 μ. καί μῆκος 15 μ. Τό σπήλαιο κατά τό ἥμισυ εἶναι διαμορφωμένο σέ Ναό τοῦ ἁγίου Παύλου. Ἡ εἴσοδος εἶναι διαμορφωμένη μέ κωδωνοστάσιο καί σκαλιά πού ὁδηγοῦν στό ἐσωτερικό. Τό πέτρινο Τέμπλο ἔχει τίς Δεσποτικές εἰκόνες καί τήν εἰκόνα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Ο Ναός εορτάζει στις 29 Ιουνίου. Τό σπήλαιο ἐξερευνήθηκε καί καταγράφηκε ἀπό τόν Κυθήριο σπηλαιολόγο Γιάννη Πετρόχειλο κατά τή δεκαετία τοῦ 1930.

Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνα στό Σπαραγαρεῖο

Μαρτυρεῖται τό 1697. Εἶναι ἓνα ἔγκοιλο πού ἔχει διαμορφωθεῖ σέ Ναό καί βρίσκεται πάνω ἀπό τήν παραλία τοῦ Σπαραγαρείου. Τό σπήλαιο εἶναι μικρό μέ ἐλάχιστο διάκοσμο. Στήν εἴσοδο τοῦ σπηλαίου ἔχει χτιστεῖ τοῖχος μέ πόρτα, δύο παράθυρα καί ἓνα μι-

κρό καμπαναριό, τά ὁποῖα ὀριοθετοῦν τό χῶρο.

Τό πέτρινο Τέμπλο κοσμεῖται ἀπό τοιχογραφίες. Δεξιὰ ἡ Θεοτόκος βρεφοκρατοῦσα. Δεξιὰ καί σέ προτομή εἰκονίζεται ὁ ἅγιος Νικόλαος μέ μεγαλογράμματη ἐπιγραφή σέ λευ-

κό χρῶμα. Ἡ ἀριστερή πλευρά τοῦ Τέμπλου ἔχει τοιχογραφίες σέ δύο ζῶνες. Ἡ κάτω ἔχει ὑποστεῖ μεγάλες φθορές, ὥστε δέν εἶναι δυνατόν νά ἀναγνωρίσωμε τό θέμα. Πιθανότατα εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καί στήν ἐπάνω ζώνη εἶναι ἀπεικονίσεις τῶν Εὐαγγελιστῶν Μάρκου καί Ματθαίου. Ἡ τεχνοτροπία τῶν τοιχογραφιῶν παραπέμπει στό 17ο αἰῶνα.

Ἡ Ἀγία Σοφία στὴν Ἀγία Πελαγία

Εἶναι σπηλαιώδης Ναός 150 μ. ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς Γάλανης, σὲ ἀπόσταση ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τὸν ἀμαξιτό δρόμο πού συνδέει τὸν Ποταμό μέ τὴν Ἀγία Πελαγία. Ἀναφέρεται στὸν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων τοῦ

1697 ὡς «**ἁγία Σοφία στήν Γάλανη**». Εἶναι ἓνα ἀπό τά 3 σπήλαια τῶν Κυθήρων πού εἶναι ἀφιερωμένα στήν ἁγία Σοφία. Τό σπήλαιο εἶναι ἐπίμηκες μήκους 35 μ. καί βάθους 8 μ. Ἀπό τήν εἴσοδο σκαλοπάτια ὁδηγοῦν στό βάθος τοῦ σπηλαίου, τό ὁποῖο ἔχει σταλακτιτική διακόσμηση. Στό μέσον τοῦ σπηλαίου ἓνα εἰκόνισμα πάνω σέ μιᾶ μικρή πέτρινη τράπεζα εἶναι τά μόνα πού προδίδουν τήν λειτουργία λατρευτικοῦ χώρου. Κατά τό 1954 ὁ Κυθήριος σπηλαιολόγος Γιάννης Πετρόχειλος ἐξερεύνησε τό σπήλαιο, ὅπως καί τά πλεῖστα σπήλαια τῶν Κυθήρων.

Ὁ Ἅγιος Ἐλευθέριος στοῦ Λυκοδήμου

Στά δυτικά τῶν Κυθήρων, στό τέρμα τοῦ πανέμορφου λαγκαδιοῦ τοῦ Βαφείου καί τῆς Γιούκαλης εὐρίσκεται ἐντός μεγάλου σπηλαίου τό ναῦδριο τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, χρονολογούμενο ἀπό τό 14ο αἱ. Περί τό 1894 ὁ ναῖσκος ἀνακαινίστηκε ἐκ θεμελίων μερίμνη τοῦ Ἱερέως Ἀπόστολου Μουλοῦ καί οἱ κάτοικοι ἀπό τά περίξ ὀργάνωναν τό πανηγύρι τοῦ ἁγίου παραθέτοντας γεῦμα μέ παραδοσιακοὺς χορούς.

Ἡ Παναγία στό Καταφυγάδι τοῦ Πούρκου (Παλιός Ναός-Υπόσκαφος)

Τό 1741 νοικοκύρης τοῦ Ναοῦ ἀναφέρεται
ὁ ἀφέντης Ἀνδρέας Κασσιμάτης τοῦ Τζώρτζη,
ὁ ὁποῖος τόν μεταβιβάζει στόν καπετάν Ἀν-

τώνη Λεβούνη ποτέ Δημήτρη με ἀντάλλαγμα ἓνα ἀμπέλι. Ὁ Ναός εἶναι ὑπόσκαφος μέ τοιχογραφίες. Πάνω ἀπό τήν εἴσοδο τοῦ Ναοῦ εἶναι μικρό δίλοβο καμπαναριό. Πίσω ἀπό τόν παλαιό αὐτό Ναό διακρίνεται ὁ νέος, ἀφιερωμένος στό Γενέσιο τῆς Θεοτόκου.

Οἱ Ἅγιοι Ἀνάργυροι στό Σπακολάγγαδο

Εἶναι ὑπόσκαφος σπηλαιώδης Ναός καί μαρτυρεῖται στόν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων τοῦ Ἐπισκόπου Νεκταρίου Βενιέρη τό 1697. Στόν Κυθηραϊκό λαό ἐπεκράτησε ἡ ὀνομασία Ἁγία Θαματοουργή. Τό Ναό πού σήμερα εἶναι ἐρειπωμένος, συντηροῦσαν καί περιποιοῦνταν οἱ μονάζοντες στά Μυρτίδια.

Ἡ Ἁγία Σοφία στίς Σπηλίες

Ὁ Ναός ιδρύθηκε μέσα σέ ἐντυπωσιακό σπήλαιο, στό ὁποῖο βρέθηκαν τά παλαιότερα λείψανα ἀνθρώπινης παρουσίας στή Κύθηρα.

ἀπό τήν προϊστορική ἐποχή. Ἀναφέρεται στόν κατάλογο τοῦ 1697 καί ἐορτάζει κατά παράδοσιν πανηγυρικά στίς 17 Σεπτεμβρίου μέ τή φροντίδα τῆς οἰκογένειας Σωτήρχου-Λάτζου ἀπό τό γειτονικό συνοικισμό Σπηλίες. Στή σημερινή κατάσταση καί τόν εὐπρεπισμό τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ πρωτοστάτησε ὁ καταξιωμένος Δάσκαλος κ. Σπυρ. Σωτήρχος.

Τό Σπήλαιο Ἁγίας Σοφίας Μυλοποτάμου

Στήν βραχώδη καί απότομη ΒΔ ἀκτή τοῦ νησιοῦ καί σέ ὕψος 150 μ. περίπου ἀπό τή θάλασσα σχηματίζεται σπήλαιο μέ σταλακτῖτες καί σταλαγμῖτες.

Μικρός χῶρος ἀμέσως μετά τήν εἴσοδο μέ πύλη ἀπό ἀργολιθοδομή καί φυσικό κοίλωμα, στό ὁποῖο διαμορφώνεται τό Ἱερό, ἀποτελέσσει τόν οἶκο προσευχῆς τῶν ἀσκητῶν. Στήν ἐξωτερική ἐπιφάνεια τοῦ δυτικοῦ τοίχου καί σέ κοιλότητα τοῦ βράχου στό Ἱερό ἐντοπίζεται στρῶμα βυζαντινῶν τοιχογραφιῶν, πού χρονολογεῖται στά τέλη τοῦ 13ου αἰώνα. Διασώζει ἐπιγραφή στήν ὁποία μνημονεύεται ὁ ζωγράφος Θεόδωρος.

Στό Ἱερό διατηρεῖται μόνον ἡ Παναγία ἀπό τήν παράσταση τῆς Δέησης, ἐνῶ στό δυτικό τοῖχο ἀποδίδονται σέ διαφορετικές κλίμακες οἱ ἑξῆς Ἅγιοι: Ἀριστερά τῆς πύλης ὁ Παντελεήμων, στηθαῖος, μετωπικός, ἐνῶ στή συνέχεια σέ ὁλόσωμη ἀπόδοση, τέσσερεις Ἅγίες: ἡ Σοφία καί οἱ κόρες τῆς Ἀγάπῃ, Ἑλπίς, Πίστις, μέ διακοσμημένους φωτοστεφάνους καί ἀρχοντική ἐνδυμασία, μέ στολίσματα ἀπό μαργαριτάρια σέ σχήματα ρόμβων.

Φέρουν σταυρό μάρτυρα στό δεξιό χέρι καί σεβίζουν μέ τό ἄριστερό.

Ἄριστερά καί δεξιά τῆς πύλης ὁ Ἅγιος Νικόλαος καί ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαήλ.

Δεξιά τῆς πύλης ἀποδίδονται: ὁ Χριστός μέ τήν Παναγία καί τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο, στό σχῆμα τῆς Μικρῆς Δέησης, ἄριστερά ὁ Θεόδωρος ὁ ΚΗΝΘΙΡΑ, μέ Σταυρό μάρτυρα στό δεξιό χέρι. Πρόκειται γιά τόν τοπικό ἅγιο Θεόδωρο Κυθήρων, ὁ ὁποῖος ἀσκήτεψε στά Κύθηρα τόν 10ο αἰώνα. Καί τέλος δεξιά ἀποδίδεται ὁ Ὅσιος Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης.

Ἡ Παναγία Ὁρφανή Μυλοποτάμου

Τό Προσκύνημα βρίσκεται τρία χιλιόμετρα ΒΔ τοῦ Μυλοποτάμου, μέσα σέ κατάφυτο τοπίο ἀπό κέδρους, σχίνα καί πρίνα.

Διαθέτει Ναό ἐνταγμένο μέσα σέ σπήλαιο μήκους 8 μ. καί πλάτους 7 μ. καί κελλιὰ ἐκτός

αὐτοῦ στά ΒΔ. Ἀπό τήν παράδοση συνδέεται μέ τήν οἰκογένεια τοῦ Ἰωάννη Δαρμάρου.

Στό δυτικό μέρος τοῦ σπηλαιῖου ὑπάρχει ἐπιμήκης, χαμηλή προέκταση μέ ἴχνη Ἁγίας Τράπεζας, ὅπου παλαιότερα λειτουργοῦσε ὁ Ἱερέας. Στό χῶρο αὐτό βρέθηκε τό εἰκονίδιο τῆς Παναγίας Ἐλεούσας, μέ τήν ἐπωνυμία Ὁρφανή.

Τό εικονίδιο φέρει ἄργυρή ἐπένδυση καί βρίσκεται στό Ναό, καθώς καί ἡ μεγάλη εἰκόνα τῆς Παναγίας Ἑλεούσας Ὁρφανῆς, μέ ἄργυρή ἐπένδυση πού φιλοτεχνήθηκε ἀπό τόν Νικόλαο Θεοφίλου Σπιθάκη τό 1837.

Τό Ἅγιο Βῆμα εἶναι τρισυπόστατο, μέ τό καθολικό στό μέσον τῆς Θεοτόκου, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἀριστερά καί τῶν τριῶν Ἁγίων Προστατῶν τῆς Ἑπτανήσου Σπυρίδωνος, Διονυσίου καί Γερασίμου δεξιά.

Τό Ἱερό Προσκύνημα διαθέτει πέντε κελλιά, τό ἓνα ἀπό τά ὁποῖα εἶναι ξενώνας καί μία τραπεζαρία.

Τό πανηγύρι τῆς Παναγίας Ὁρφανῆς εἶναι στίς 23 Αὐγούστου, κατά τήν Ἀπόδοσι τῆς Κοιμήσεως.

Ἐταύτιστος σπιλαιώδης Ναός «σκύλου καί γάτας»

Εἰς τήν θέση «Κουσί», στή χαράδρα ἀπέναντι ἀπό τά Μητάτα, ἐκεῖ πού καταλήγει ὁ δρόμος, πού ξεκινᾷ ἀπό τήν βρύση τῶν Βιαραδίκων εἶναι χτισμένα τρία (3) ἐκκλησάκια θεμελιωμένα πάνω σέ βράχους μέ τή μία πλευρά τους προσκολλημένη στήν πλαγιά.

Τά δύο ἀπό αὐτά εἶναι ἀδημοσίευτα καί μάλιστα τό ἓνα εἶναι χτισμένο μέσα σέ σπηλιά, τό στόμιο τῆς ὁποίας ἀπό μακριά φαίνεται σάν ἓνας πελώριος σκύλος. Λίγο παραπάνω

σέ ἀπρόσιτο σημεῖο εἶναι μία ἄλλη σπηλιά γεμάτη ὄστᾶ, τό στόμιο τῆς ὁποίας ἀπό μακριά ὁμοιάζει μέ γάτα. Ἔτσι ἡ περιοχή αὐτή μέ τά μνημεῖα ὀνομάστηκε ἀπό τό λαό μας «στό σκύλο καί στή γάτα».

Τά ἐκκλησάκια αὐτά ἀνήκουν στά Βυζαντινά μνημεῖα τῶν Κυθήρων καί ἀσφαλῶς ἀπό τά ἀπρόσιτα σημεία, πού εἶναι χτισμένα φαίνεται ὅτι ἔχουν σχέση μέ τήν ἐποχή τῶν πειρατῶν. Ἴσως νά χρησίμευαν καί σάν καταφύγια ὅπως καί σέ ἄλλα σημεία τοῦ νησιοῦ μας ὑπάρχουν τέτοια καταφυγὰδια.

Στή σπηλιά μέ τά κόκκαλα ἡ Παράδοση λέ-

ει ὅτι ἐκάησαν ζωντανοί αὐτοί, οἱ ὅποιοι κατέφυγαν ἐκεῖ. Γενικά αὐτό τό τοπίο καί τό μικρό συγκρότημα τῶν Ναῶν μᾶς δίνει μία εἰκόνα ἀπό ἄλλες ἐποχές, ὅταν οἱ τρομαγμένες ψυχές τοῦ νησιοῦ ἀντιμετώπιζαν τήν κουρσά-ρικη βία, τή λεηλασία καί τήν ἐρήμωση.

Ὁ Ὅσιος Ἰωάννης στά Σταματάκια-Κερομυτιάνικα

Σπηλαιώδης Ναός κοντά στόν περιφερειακό δρόμο τῶν Μητάτων. Τό δάπεδο καλύπτεται ἀπό ὠραῖες ἀνισομεγέθεις ἐγχώριες πλάκες καί τό Τέμπλο μέ 3 θύρες εἶναι κτιστό ἀπό πωρόλιθο μέ ὠραία ἀνάγλυφη παρά-

σταση τῆς ἀμπέλου.

Ἡ Δεσποτική εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ φέρει τίς ἐπιγραφές: «**Διά συνδρομῆς καὶ δαπάνης τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Κοσμᾶ Πρωτοψάλτη καὶ Παναγιώτη Πρωτοψάλτη**» καὶ «**Ἐν Ποταμῷ ἔργον Ν. Κασιμάτη 16 Ἀπριλίου 1880**».

Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας εἶναι ἔργο τοῦ ἰδίου καλλιτέχνη, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξύ εἶχε γίνει ἱερέας «**χείρ Ν. ἱερέως Κασιμάτη 12 Σεπτεμβρίου 1887**». Ὁ Ναός γιορτάζει στίς 29 Αὐγούστου.

Ὁ Ἅγιος Γεώργιος στὰ Μιτᾶτα (Κρυφό Σχολειό)

Τό 18ο αἰ. ἦταν Ἑνορία καὶ ἀνῆκε στήν οἰκογένεια Πρινέα. Στή διαθήκη του ὁ Κοσμᾶς Πρινέας, ποτέ Μανώλη Κονόμο, τό 1714 ἀναφέρει ὅτι ἔχει τό γιούς καὶ νοικοκυρίο τῆς Ἐκκλησίας.

Στό προαύλιο τοῦ Ναοῦ μιά κρυφή εἴσοδος μέ πολύ στενά σκαλοπάτια, μιά καταπακτή, πού μοιάζει μέ στόμιο πηγαδιοῦ, ὁδηγεῖ στό λεγόμενο «**Κρυφό Σχολειό**», πού στήν πραγματικότητα εἶναι ὁ ὑπόγειος Ναός σκαμμένος μέσα στό βράχο. Στό ἐσωτερικό

της υπάρχουν τοιχογραφίες και όστεοφυλάκιο. Από ανάμνηστική επιγραφή κατά την ανακαίνιση του 1680 φαίνεται ότι ο Ναός είναι παλαιότερος.

Ὁ Ἅγιος Γεώργιος στή Μαύρη Σπηλιά

Ἀκολουθώντας τό μονοπάτι πού ἀρχίζει ἀπό τόν Ἅγιο Γιάννη στά Σταματάκια, κατηφορίζοντας στή λαγκαδιά, μικρά σκαλοπάτια σκαλισμένα στό βράχο κι ἓνα ἀπόκρυφο μονοπάτι ὁδηγοῦν στήν ἐντυπωσιακή μεγάλη Μαύρη Σπηλιά, μέ τό περίφημο λοξευμένο στεφάνι στή μαυρισμένη ὀροφή της.

Σέ πολύ μικρή ἀπόσταση εἶναι μικρή σπηλιά μέ τό ἐκκλησάκι τοῦ ἁγίου Γεωργίου μέ λίγα ξεθωριασμένα σπαράγματα τοιχογραφιῶν καί μιά ἀφιερωματική ἐπιγραφή, πού ἀναφέρεται στήν ἀνακαίνιση τοῦ Ναοῦ, μέ

χρονολογία 1665 με τό ὄνομα τῆς Φροσύνης Παπαδοπούλου. Δίπλα στή σπηλιά τῶν Μητάτων «Σκοτεινή» ὑπάρχει σέ μιὰ δεύτερη σπηλιά ἐρειπωμένο τό ἐκκλησάκι τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Σέ σπάραγμα τοιχογραφίας σώζεται ἡ ἐπιγραφή ΑΧΞΕ ΜΙΝΟΣ ΟΚΤΟΒΡΙΟΥ ΚΕ ΑΝΑΚΕΝΙΣΘΗ Ο ΟΙΟΣ ΚΑΙ ΣΕΠΤΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΙΡΟ<Σ> ΓΕΟΡΓ<Ι>ΟΥ ΑΠΟ ΕΞΟΔΟΥ Τ<Η>Σ ΦΡΟΣΙΝΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ [].

Ἡ Παναγιά Σπηλαιώτισσα στά Μιτᾶτα

Μαρτυρεῖται τό 17ο αἶ. Βρίσκεται στήν ἀρχή τῆς χαράδρας σκαλισμένη μέσα σέ σπηλιά, τριγυρισμένη ἀπό στάνες σκαμμένες στό

μαλακό πωρόλιθο. Γιορτάζει τὰ Χριστούγεννα. Μέ τόν Ἑσπερινό τῆς παραμονῆς, ἡ ἐνορία ὀργανώνει ἐκδήλωση μέ τήν παράσταση τῆς Θείας Γέννησης.

Ὁ Ἅγιος Ἀρτέμιος στά Κουφάρικα Ποταμοῦ

Εἶναι σπηλαιώδης ναῖσκος στά Κουφάρικα τῆς περιφέρειας Ποταμοῦ καί μαρτυρεῖται τό 1697. Τό σπήλαιο εἶχε ξεχαστεῖ καί ἡ πυκνή βλάστηση εἶχε καλύψει κάθε ἵχνος του. Τό 2013 μία ὁμάδα ἀπό τό Σπηλαιολογικό τμήμα τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μέ πρωτεργάτη τόν Κωνσταντῖνο Τρίμμη ἐρευνώντας τήν δυσπρόσιτη περιοχή καί τό ἀπάτητο δάσος ἀνακάλυψαν τόν ξεχασμένο σπηλαιώδη Ναό. Ὁ Ἐφημέριος τοῦ Ποταμοῦ π. Πέτρος Μαριᾶτος μέ τή βοήθεια τῶν ἐνοριτῶν πρωτοστάτησε στόν καθαρισμό τοῦ σπηλαίου, τή δημιουργία πρόσβασης σ' αὐτό καί στήν ἐπαναλειτουργία τοῦ Ναῖσκου κατά τίς 10 Ὀκτωβρίου 2016. Ὁ Αἰδ/τος Πρωτ. π. Πέτρος Μαριᾶτος ἔγραψε γιά τόν Ἅγιο Ἀρτέμιο στό ἄρθρο μέ τίτλο «ΠΑΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑ-

ΜΟ» στό τεῦχος 47 (Ἰούλιος-Δεκέμβριος 2017) τοῦ Περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας τά ἐξῆς:

«Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2016, ὁ εἰδικός περὶ τά ἀρχαιολογικά καί τά σπήλαια Κωνσταντῖνος – Προκόπης Τρίμμης μᾶς ἀποκάλυψε κάτι γιά τό ὁποῖο ψάχναμε μάταια: τόν σπηλαιώδη Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου,

χαμένον σέ δασώδη περιοχή, 300-400 μέτρα πάνω ἀπό τήν χαράδρα τῆς Κάλανης (τοπικά λεγομένης Γκάλανης ἢ Γάλανης). Τόν τρόπο νά ὁδηγηθεῖ ὁ κ. Τρίμμης στό ἐκκλησάκι τοῦ τόν εἶχε ὑποδείξει ἡ γιαγιά Φωτεινή. Μέ τόν Βασίλη Τρίμμη (τόν πατέρα)

φθάσαμε στήν σπηλιά μετά καί ἀπό μπερδέματα σέ δασωμένα... δῆθεν μονοπάτια καί χωράφια. Ἡ ἔκπληξή μας ἦταν μεγάλη! Σ' αὐτό συνέτεινε ὅχι μόνο ἡ ὁμορφιά τοῦ τοπίου, ἀλλά καί ἡ διαπίστωση ὅτι ἡ σπηλιά ἦταν σχεδόν ἀόρατη. Μποροῦσες νά περάσεις δίπλα ἀπό τόν βράχο καί νά σοῦ διαφύγει ἡ εἴσοδος. Μιά εἴσοδος μέ μικρή χαμηλή καμάρα ἀπό πελεκητή πέτρα. Μπαίνοντας στήν σπηλιά βρίσκεσαι σ' ἓνα χῶρο— περίπου 3x6 μέτρα μέ ὀξυκόρυφη ψηλή ὀροφή, ἀπό τούς συμβαλλόμενους τεράστιους βράχους. Βασιλεύει ἀπόλυτο σκοτάδι, ὥστε εἶναι ἀπαραίτητο κάποιο φῶς. Ἐνα τμῆμα τοῦ χώρου καταλαμβάνει τό στενόχωρο Ἱερό, πού ὁμως διασώζει μιὰ πέτρινη Ἀγία Τράπεζα, ἓνα μικρό ραφάκι, καί εἰδικό χῶρο γιά τήν Πρόθεση, μέ χαραγμένον μάλιστα καί εἰκονογραφημένον στοιχειώδη Σταυρό. Στόν μικρό τοῖχο πού «χωρίζει» τό Ἱερό ἀπό τόν ὑπόλοιπο χῶρο, σώζεται – ἀρκετά φθαρμένη— Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μέ τό Εὐαγγέλιο.

Ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν ἓνα αὐτοσχέδιο συνεργεῖο ἀπό τήν κ. Χρυσούλα Χαραλαμποπούλου, τόν κ. Ἀλέξη Χρυσοστάλλη καί τόν

κ. Γιώργο Παν. Ίερέως Μεγαλοκονόμο βάλθηκε νά καθαρίσει καί νά σημαδέψει τά μονοπάτια. Ἔτσι, μέ τήν βοήθεια τοῦ Γιαννακούλη Φαρδούλη (καί τῆς μπουλντόζας του βέβαια) μπορέσαμε νά πραγματοποιήσουμε τήν πρώτη μετά ἀπό πολλά χρόνια Θεία Λειτουργία στόν Ἅγιο Ἀρτέμιο. Αὐτό ἔγινε στίς 10 Ὀκτωβρίου 2016. Πλήθος ἀνθρώπων βρέθηκαν στόν θαυμάσιο τόπο καί ἡ χαρά ἦταν διάχυτη.

Ἀργότερα, τό ἐκκλησάκι συμπληρώθηκε μέ λίγες φορητές Εἰκόνες, ἓνα «κορνιζαρισμένο» κείμενο τῆς Ἱστορίας του καί ἓνα μεταλλικό περίτεχνο μανουάλι, κατασκευή καί δωρεά τοῦ Τηλέμαχου Μπελέση.

(Ἀξίζει νά γραφεῖ, ὅτι ἡ σπηλιά τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου χρησιμοποιήθηκε πολλές φορές γιά κρησφύγετο. Στήν διάρκεια τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς οἱ ντόπιοι ἔκρυβαν ἀπό τοὺς ἐχθρούς ἓνα Νεοζηλανδό στρατιώτη, ὁ ὁποῖος κατάφερε νά γλυτώσει. Παντρεύτηκε Τσιριγοτοπούλα καί ἔζησαν μαζί στήν Νέα Ζηλανδία).

Ἡ ἐμπειρία ἀπό τήν ἀνακάλυψη τέτοιων μικρῶν Ναῖσκων εἶναι συγκλονιστική καί ταυτόχρονα διδακτική. Ἀναλογίζεται κα-

νείς τήν Πίστη, πού εἶχαν οἱ προγονοί μας. Μιά Πίστη πού τούς ὁδηγοῦσε νά χτίζουν σέ κάθε ἔρημη καί ἀπόκρημνη γωνιά μικρές, ἀπλές καί ἀπέριττες Ἐκκλησίες, ἀπαραίτητες γιά τήν καθημερινή Λατρεία τους στόν Πλάστη, Δημιουργό καί Σωτήρα τους. Λατρεία πού νοηματοδοτοῦσε τήν ζωή τους, διαφέν-τευε τούς μόχθους καί τούς πόνους τους, θυμίζοντάς τους πώς, εἴτε στήν πόλη, εἴτε στό χωριό, εἴτε στά ὁμορφα ἀπομονωμένα μέρη τοῦ καμάτου τους δέν εἶναι μόνοι!».

Στίς 30 Σεπτεμβρίου 2023 ἔγιναν τά ἀποκαλυπτήρια ἀπό τόν Μητροπολίτη μας κ. Σεραφεῖμ μιᾶς ψηφιδωτῆς εἰκόνας τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου στό βράχο τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου, ἔργο τοῦ καλλιτέχνη Ἀποστόλου Ἀνδριτσάκη, Ὁμοτίμου Καθηγητή τοῦ Πανεπιστημίου Αἰγαίου.

Ἅγιος Γεράσιμος στήν Ἁγία Ἀναστασία Ποταμοῦ

Ὁ Ναός εἶναι σπηλαιώδης (γιά τήν ἀκρίβεια ὑπόσκαφος) ιδιόκτητος καί χτίστηκε μέσα στό κτῆμα τοῦ ἐκ Κεφαλληνίας ὁρμώμενου Αἰδ/του Πρωτ. π. Πέτρου Μαριάτου μέ

δαπάνη καί κόπους τοῦ ἰδίου καί τῆς οἰκογενείας του καί τίς ὑποδείξεις τοῦ ἀειμνήστου πρωτομάστορα Θεόδωρου Μαγονέζου στήν περιοχή τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, στά Βόρεια τῶν Κυθήρων.

ΠΗΓΕΣ

- Ἀρχεῖο Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων & Ἀντικυθήρων.
- Γ.Α.Κ. Τοπικό Ἀρχεῖο Κυθήρων.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

1	Δ	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ Ι. ΧΡΙΣΤΟΥ, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου
2	Τ	Σιλβέστρου Ρώμης, Θεαγένους ἱερομ., Σεραφεῖμ Σάρωφ
3	Τ	Μαλαχίου τοῦ Προφήτου, Γορδίου μάρτυρος
4	Π	Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Θεοκτίστου μάρτυρος
5	Π	Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ, Συγκλητικῆς ὁσίων
6	Σ	† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Κ	† Ἡ Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ
8	Δ	Γεωργίου Χοζεβίτου, Δομνίκης, Κύρου, Παρθένας
9	Τ	Πολυεύκτου μάρτυρος, Εὐστρατίου ὁσίου
10	Τ	† Γρηγορίου Νύσσης, Δομετιανοῦ Ἐπισκόπου
11	Π	† Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου, Ἀγαπίου, Μάιρος μάρτ.
12	Π	Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου, Πέτρου μαρτύρων
13	Σ	Ἑρμούλου, Στρατονίκου μ., Μαξίμου καυσοκαλυβίτου
14	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ, Ἀγνῆς μάρτυρος, Τῶν ἐν Σινᾷ ἀναίρ. Ἀββάδων
15	Δ	Παύλου τοῦ Θηβαίου, Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου
16	Τ	Προσκύνησις ἀλύσεως Ἀπ. Πέτρου, Πευσίππου
17	Τ	† Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Γεωργίου ἐν Ἰωαννίνοις
18	Π	† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας
19	Π	† Μάρκου Εὐγενικοῦ, Μακαρίου Αἰγυπτίου, Ἀρσενίου
20	Σ	† Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου, Ζαχαρίου Ἄρτης νεομαρτ.
21	Κ	† ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ, Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Νεοφύτου, Εὐγενίου μάρτ.
22	Δ	† Τιμοθέου Ἀποστόλου, Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου
23	Τ	Κλήμεντος, Ἀγαθαγγέλου, Διονυσίου ὁσ. τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ
24	Τ	Ξένης ὁσίας, Ζωσιμᾶ ὁσίου, Βαβύλα Ἱερομάρτυρος
25	Π	† Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Μαργαρίτας, Αὐξεντίου νεομ.
26	Π	Κλήμεντος ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου, Ξενοφώντος ὁσίου
27	Σ	† Ἀνακομιδῇ λειψάνων Ἰωάννου Χρυσοστόμου
28	Κ	† ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ, Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Παλλαδίου, Ἰακώβου ὁσ.
29	Δ	† Ἀνακομιδῇ ἱερῶν λειψάνων Ἰγνατίου Θεοφόρου
30	Τ	† Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, εὖρεσις εἰκόνης Παν. Τήνου
31	Τ	Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων, Ἀρσενίου τοῦ ἐν Πάρῳ

**«Καππαδόκων χώρας θεῖοι βλαστοί, καὶ τῶν
ισαγγέλων, οἱ πεντάριθμοι ἀριστεῖς, Γρηγό-
ριος Νόννα, σύν τέκνοις θεοφόροις, κατ’
οἶκον Ἐκκλησίαν, συναπετέλεσαν». † ΚΣ**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Κολοσ. β' 8-12	Λουκ. β' 20-21, 40-52	Περίτομή Ἰ. Χριστοῦ
6	Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7	Ματθ. γ' 13-17	Τὰ Ἅγια Θεοφάνεια
7	Πράξ. ιθ' 1-8	Ἰω. α' 29-34	πλ. β' / Θ'
14	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	βαρύς / Γ'
21	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιζ' 12-19	πλ. δ' / ΙΑ'
28	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	α' / Α'
30	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Τριῶν Ἱεραρχῶν

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

1	Π	Τρύφωνος μάρτ., Περπετούας μάρτ., Ἀναστασίου νεομ.
2	Π	† Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Σ	Συμεών Θεοδόχου, Ἀννης προφ., Τριῶν Σπετσιωτῶν νεομ.
4	Κ	† ΙΕ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Νικολάου ὁμολογητοῦ
5	Δ	Ἀγάθης μάρτυρος, Θεοδοσίου ἐν Σκοπέλῳ
6	Τ	† Φωτίου πατρ. ΚΠόλεως , Βουκόλου ἐπισκ. Σμύρνης
7	Τ	Παρθενίου Ἐπισκόπου Λαμπάκου, Λουκά ἐν Στειρίῳ
8	Π	Ζαχαρίου Προφήτου, Θεοδώρου Στρατηλάτου
9	Π	Νικηφόρου μάρτυρος, Παγκρατίου Ταυρομενίου
10	Σ	† Χαραλάμπους Ἱερομ. , Ἀναστασίου Ἱεροσ., Ζήνωνος Ταχ.
11	Κ	† ΙΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Βλασίου ἱερομ., Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης
12	Δ	Μελετίου Ἀντιοχείας, Ἀντωνίου ΚΠόλεως
13	Τ	Ἀκύλα καί Πρισκίλλης Ἀπ., Μαρτινιανοῦ ὁσίου
14	Τ	Αὐξεντίου, Μάρωνος ὁσίων, Γεωργίου Μυτιλήνης
15	Π	Ὁνησίμου Ἀπ., Εὐσεβίου ὁσίου, Ἀνθίμου ἐν Χίῳ
16	Π	Παμφίλου μάρτυρος, Φλαβιανοῦ Πατρ. ΚΠόλεως
17	Σ	† Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος , Μαρκιανοῦ καί Πουλχερίας
18	Κ	† ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Λέοντος πάπα Ρώμης, Ἀγαπητοῦ ὁμολ.
19	Δ	† Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας , Φιλήμονος καί Ἀφίας, Κόνωνος ὁσ.
20	Τ	Λέοντος Ἐπισκ. Κατάνης, Ἀγάθωνος πάπα Ρώμης
21	Τ	Τιμοθέου ἐν Συμβόλοις, Εὐσταθίου Ἀντιοχείας
22	Π	Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων, Θαλασσίου ὁσίου
23	Π	† Πολυκάρπου Ἐπισκ. Σμύρνης , Γοργονίας, Δαμιανοῦ ὁσ.
24	Σ	† Α' & Β' εὗρεσις τιμίας κεφαλῆς Προδρόμου
25	Κ	† ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (ἀρχή Τριωδίου)
26	Δ	Φωτεινῆς Σαμαρείτιδος , Πορφυρίου Γάζης
27	Τ	Στεφάνου, Γελασίου, Προκοπίου Δεκαπολίτου
28	Τ	Βασιλείου ὁμολ., Κυράννης νεομ.
29	Π	Κασσιανοῦ ὁσίου

«Θεράπευσον κόρη σούς ὕμνητάς, ψυχῶν τε τάς τάνόσους, καί σωμάτων τάς χαλεπάς, καί ἴασαι Μῆτερ, κακῶν καί ἀσθενείας, δεινῶν ἀρρωστημάτων, Μυρτιδιώτισσα».

† ΚΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἑβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	Ὑπαπαντῆς
4	Β' Κορ. δ' 6-15	Ματθ. κβ' 35-46	β' / Β'
11	Β' Κορ. στ' 1-10	Ματθ. κε' 14-30	γ' / Γ'
18	Β' Κορ. στ' 16- ζ' 1	Ματθ. ιε' 21-28	δ' / Δ'
24	Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. ιη' 10-14	πλ. α' / Ε'
25	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	πλ. α' / Ε'

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα (τοῦ Ἱ. Ναοῦ) τοῦ Ἀλίου

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

1	Π	Εὐδοκίας ὁσιομ. Παρασκευᾶ νεομ. Τραπεζ., Μαρκέλλου
2	Σ	Νικολάου Πλανᾶ, Ἡσυχίου καὶ Εὐθαλίας μαρτύρων
3	Κ	† ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ) , Εὐτροπίου, Κλεονίκου μ.
4	Δ	Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου, Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς μ.
5	Τ	Μάρκου ὁσ. Ἀθηναίου, Κόνωνος ὁσιομ., Ἀρχελάου
6	Τ	Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μ., Εὐρεσις Τιμίου Σταυροῦ
7	Π	Εὐγενίου, Λαυρεντίου ὁσίων, Ἐφραίμ Ἀντιοχείας
8	Π	Θεοφυλάκτου Νικομηδείας, Ἑρμοῦ Ἀποστ., Παύλου ὁμολ.
9	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ, Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων
10	Κ	† ΑΠΟΚΡΕΩ , Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ
11	Δ	Σωφρονίου Ἱεροσ., Θεοδώρας βασιλίσ. τῆς ἐν Ἄρτῃ
12	Τ	Θεοφάνους ὁσ. ὁμολ., Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου
13	Τ	Νικηφόρου ΚΠόλεως, Πουπλίου Ἀθηνῶν Ἱερομαρτ.
14	Π	Βενεδίκτου ὁσ., Εὐσχήμονος Ἐπισκόπου Λαμψάκου
15	Π	Ἀγαπίου μάρτ., Ἀριστοβούλου Ἀποστ., Μανουήλ νεομ.
16	Σ	Σαββίνου, Ρωμανοῦ μάρτ., Χριστοδοῦλου ἐν Πάτμῳ
17	Κ	† ΤΥΡΙΝΗΣ, Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ
18	Δ	† ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ , Κυρίλλου Πατρ. Ἱεροσολύμων
19	Τ	Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτ., Δημητρίου Τορναρᾶ νεομ.
20	Τ	Τῶν ἐν τῇ Μονῇ Ἀγ. Σάββα ἀναιρεθέντων, Νικήτα ὁμολ.
21	Π	Ἰακώβου ὁμολ., Θωμᾶ Πατρ. ΚΠόλεως, Δομνίνου μάρτ.
22	Π	† Α' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Καλλινίκης μάρτυρος, Βασιλείου Ἀγκύρας
23	Σ	† Θαῦμα κολλύβων Ἀγ. Θεοδώρου, Νίκωνος ὁσίου
24	Κ	† Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας) , Παρθενίου ΚΠόλεως
25	Δ	† ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Ἐθνική ἐορτή)
26	Τ	Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Τῶν ἐν Γοτθία 26 μαρτύρων
27	Τ	Ματρώνης ὁσίας, Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτ., Παύλου
28	Π	Ἰλαρίωνος ὁσίου, Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 Ἀποστόλων
29	Π	† Β' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Μάρκου Ἐπισκ., Κυρίλλου Διακόνου
30	Σ	Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, Εὐβούλης μ., Ζαχαρίου Κορίνθου
31	Κ	† Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορίου Παλαμᾶ) , Ὑπατίου Γαγγρῶν

«Σωτῆρα ἡ τέξασα καὶ Θεόν, παντοίων κινδύνων διασώζεις καὶ συμφορῶν, αἰρέσεως πλάνης, σχίσματος τῆς μανίας, ἐν τάχει ἀπαλλάττεις, Μυρτιδιώτισσα». **† ΚΣ**

ΜΑΡΤΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Α΄ Κορ. στ΄ 12-20	Λουκ. ιε΄ 11-32	πλ. β΄ / ΣΤ΄
9	Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17	Λουκ. κα΄ 8-9, 25-27, 35-36	Ψυχασάββατον
10	Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2	Ματθ. κε΄ 31-46	βαρύς / Ζ΄
17	Ρωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4	Ματθ. στ΄ 14-21	πλ. δ΄ / Η΄
24	Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40	Ἰωάν. α΄ 44-52	α΄ / Θ΄
25	Ἑβρ. β΄ 11-18	Λουκ. α΄ 24-38	Εὐαγγελισμός Θεοτόκου
31	Ἑβρ. α΄ 10 - β΄ 3	Μάρκ. β΄ 1-12	α΄ / Ι΄

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

1	Δ	Μαρίας Αιγυπτίας, Γεροντίου καί Βασιλείδου μαρτ.
2	Τ	Τίτου όσ., Θεοδώρας Παρθενομ., Αίδεσίου καί Ἀμφιανού μαρτ.
3	Τ	Ἰωσήφ τοῦ ὕμνογράφου, Νικήτα ὁμολογητοῦ
4	Π	Ζωσιμᾶ όσίου, Γεωργίου όσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ
5	Π	† Γ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Νικηφόρου μ., Διοδώρου μαρτ.
6	Σ	Εὐτυχίου ΚΠόλεως, Πλατωνίδος μάρτυρος
7	Κ	† Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως) , Καλλιοπίου μ.
8	Δ	Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου, Ρούφου Ἀποστόλου
9	Τ	Εὐσυχίου μάρτυρος, Βαδίου ιερομάρτυρος
10	Τ	Γρηγορίου Ε΄ ΚΠόλεως, Τερεντίου μάρτυρος
11	Π	Ἀντίπα Ἐπισκόπου Περγάμου, Τρυφαινῆς όσίας
12	Π	† Δ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Ἀνθούσης όσ., Ἀκακίου καυσοκαλ.
13	Σ	Μαρτίνου πάπα Ρώμης, Θεοδοσίου καί Ζωΐλου μαρτ.
14	Κ	† Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος) , Θωμαΐδος μ.
15	Δ	† Λεωνίδου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν , Κρήσκεντος μάρτ.
16	Τ	Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας μαρτύρων, Χαρίσης, Νίκης
17	Τ	† Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΝΩΝ , Συμεών ιερομ., Μακαρίου Κορίνθου
18	Π	Κυρίλλου Πατρ. ΚΠόλεως, Ἰωάννου όσ. νεομ.
19	Π	† ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ , Παφνουτίου ιερομ., Φιλίππου μ.
20	Σ	Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ, Ζακχαίου Ἀποστόλου
21	Κ	† Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας τῆς Αἱγυπτίας) , Ἰανουαρίου ιερ.
22	Δ	Θεοδώρου Συκεώτου, Ναθαναήλ καί Νεάρχου μαρτ.
23	Τ	Λαζάρου νεομάρτυρος τοῦ βοσκοῦ
24	Τ	Ἐλισάβετ όσ., Λουκᾶ νεομ., Νικολάου νεομ. ἐκ Μαγνησίας
25	Π	† Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ , Νίκης μάρτυρος, Μακεδονίου
26	Π	Βασιλέως Ἐπισκόπου Ἀμασειας, Γλαφύρας μάρτυρος
27	Σ	† Τοῦ Λαζάρου , Συμεών ιερομάρτυρος Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων
28	Κ	† ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ , Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα Μαρτύρων
29	Δ	† Μεγάλη Δευτέρα , Ἰωσήφ Παγκάλου, Ἰάσονος Ἀποστ.
30	Τ	† Μεγάλη Τρίτη , Τῶν δέκα Παρθένων, Ἰακώβου Ἀποστόλου

**«Ἐκ νεκρῶν ἰδοῦσα τόν σόν Υἱόν, Ἄχραντε
Παρθένε, Ἀναστάντα θεοπρεπῶς, χαρᾶς
ἀνεκφράστου, ἡ κτίσις ἐπληροῦτο, Αὐτόν δο-
ξολογοῦσα, καί Σέ γεραίρουσα».**

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Ἑβρ. δ' 14 - ε' 6	Μάρκ. η' 34 - θ' 1	γ' / ΙΑ'
14	Ἑβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	δ' / Α'
21	Ἑβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. α' / Β'
27	Ἑβρ. ιβ' 28-γ' 8	Ἰωάν. ια' 1-45	Λαζάρου
28	Φιλιπ. δ' 4-9	Ἰωάν. ιβ' 1-18	Βαΐων

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

ΜΑΪΟΣ 2024

1	Τ	† Μεγάλη Τετάρτη, Τῆς ἀλειψάσης τόν Κύριον πόρνης γυναικός
2	Π	† Μεγάλη Πέμπτη, Ὁ Μυστικός Δεῖπνος, Ἀνθούσης ὁς.
3	Π	† Μεγάλη Παρασκευή, Τά Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου
4	Σ	† Μέγα Σάββατον, Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος τοῦ Κυρίου
5	Κ	† ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ, Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ
6	Δ	† Γεωργίου μεγαλομάρτυρος, Ἰώβ δικαίου, Σεραφεῖμ ὁσίου
7	Τ	† Ἀθανασίου Μεγ. Ραφαήλ, Νικολάου καί Εἰρήνης νεομ.
8	Τ	† Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Ἀρσενίου Μεγάλου
9	Π	Χριστοφόρου μάρτυρος, Ἡσαΐου προφήτου
10	Π	† Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, Σίμωνος Ἀπ. Ζηλωτοῦ
11	Σ	Μωκίου ἱερομ., Κυρίλλου καί Μεθοδίου ἱσαποστόλων
12	Κ	† ΤΟΥ ΘΩΜΑ, ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ Ἐπιφανίου Κύπρου
13	Δ	† Γλυκερίας μάρτυρος, Σεργίου ὁμολογητοῦ
14	Τ	Ἰσιδώρου ἐν Χίῳ, Θεράποντος ἱερομάρτ., Λεοντίου
15	Τ	† Ἀχιλλίου Λαρίσης, Παχωμίου ὁσίου τοῦ Μεγάλου
16	Π	Θεοδώρου ἡγιασμένου, Νικολάου Μετσόβου νεομ.
17	Π	Ἀνδρονίκου καί Ἰουνίας τῶν Ἀποστόλων, Ἀθανασίου Χριστ.
18	Σ	Πέτρου, Διονυσίου, Ἡρακλείου μαρτύρων
19	Κ	† ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ , Πατρικίου, Μενάνδρου μαρτ.
20	Δ	† Ἀνακομιδή λειψάνων ἁγίου Νικολάου, Θαλλελαίου μ., Λυδίας
21	Τ	† Κωνσταντίνου καί Ἑλένης ἱσαποστόλων
22	Τ	Βασιλίσκου μάρτ., Δημητρίου καί Παύλου Τριπόλεως
23	Π	Μιχαήλ Συνάδων, Συνεσίου Ἐπισκόπου Καρπασίας
24	Π	† Γ' εὗρεσις Τιμίας Κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
25	Σ	Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, Εὐβούλης μ., Ζαχαρίου Ἐπ. Κορίνθου
26	Κ	† ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ , Κάρπου καί Ἀλφαίου ἐκ τῶν 70 Ἀπ.
27	Δ	Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος, Ἰωάννου Ρώσου ὁμολογητοῦ
28	Τ	Εὐτυχούς Ἐπ. Μελιτινῆς, Ἑλικωνίδος μάρτ. Ἀνδρέου Σαλοῦ
29	Τ	† ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ , Θεοδοσίας μ., Θεοδοσίας παρθ.
30	Π	Ἰσαακίου ἡγουμένου Μονῆς Δαλμάτων, Βαρλαάμ ὁσίου
31	Π	Ἑρμείου Ἀποστόλου, Τῶν ἐν Ἀσκάλῳ μαρτύρων

«Θεόδωρον μέλψωμεν ἐκ ψυχῆς, Ὅσιων τό κλέος, καί Ἀγίων τήν καλλονήν, Κυθήρων Προστάτην, καί τῆς Κορώνης δόξαν, Μονεμβασίας στυλόν, πιστῶν τό καύχημα». † ΚΣ

ΜΑΪΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Πράξ. α' 1-8	Ἰωάν. α' 1-17	ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ
12	Πράξ. ε' 12-20	Ἰωάν. κ' 19-31	- / Α'
19	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β' / Δ'
26	Πράξ. θ' 32-42	Ἰωάν. ε' 1-15	γ' / Ε'
29	Πράξ. ιδ' 6-18	Ἰωάν. ζ' 14-30	Μεσοπεντηκοστῆς

Ὁ Ὅσιος Θεόδωρος ἐν Κυθήροις.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

1	Σ	Ίουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτ., Πύρρου Ἐπισκόπου
2	Κ	† ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ , Νικηφόρου πατρ. ΚΠόλεως
3	Δ	Λουκιλλιανού μάρτυρος, Παύλης μάρτυρος
4	Τ	Μητροφάνους Πατρ. ΚΠόλεως, Μαρίας καὶ Μάρθας
5	Τ	Δωροθέου Ἐπισκ. Τύρου, Νικάνδρου μάρτυρος
6	Π	Ίλαρίωνος ὁσίου, Ἀττάλου θαυματουργοῦ, Γελασίου μάρτ.
7	Π	Θεοδότου Ἀγκύρας, Ζηναΐδος μ., Σεβαστιανῆς ὁσίας
8	Σ	Ἀνακομιδῇ λειψ. Θεοδώρου Στρατηλάτου, Καλλιόπης μάρτ.
9	Κ	† ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ , Κυρίλλου Ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας, Ἀνανίου
10	Δ	Ἀλεξάνδρου, Ἀντωνίνης μ., Θεοφάνους καὶ Πανσέμνης
11	Τ	† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΪΟΥ καὶ ΒΑΡΝΑΒΑ Ἀπ., Λουκᾶ ἱατροῦ
12	Τ	† ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ , Ὀνουφρίου ὁσ., Πέτρου ἐν Ἀθῶ
13	Π	† ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ , Ἀκυλίνης, Διοδώρου μάρτ.
14	Π	Ἐλισσαίου Προφ., Μεθοδίου Πατρ. ΚΠόλεως, Νήφωνος
15	Σ	† Ἰερωνύμου ὁσ., Ἀμῶς Προφ., Ἀχαϊκοῦ καὶ Στεφανά Ἀπ.
16	Κ	† ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ Α΄ ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ , Τύχωνος Ἐπ.
17	Δ	Ἰσαύρου, Μανουήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ μαρτύρων, Φιλονείδου
18	Τ	Λεοντίου Αἰγίνης, Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου
19	Τ	Ἰούδα τοῦ Θαδδαίου, Παΐσιου ὁσίου τοῦ Μεγάλου
20	Π	Μεθοδίου Ἐπισκόπου Πατάρων, Νικολάου Καβάσιλα
21	Π	Ἀφροδισίου μάρτυρος, Ἰουλιανοῦ μάρτ., Τερεντίου Ἐπ.
22	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ , Εὐσεβίου Ἐπισκ. Σαμοσάτων ἱερομ.
23	Κ	† ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ , Ἀριστοκλέους μάρτυρος
24	Δ	† ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ , Γενέθλιον Προδρόμου
25	Τ	Φεβρωνίας, Ὁρεντίου, Γεωργίου καὶ Προκοπίου νεομ.
26	Τ	Δαβὶδ ἐν Θεσ/νίκη, Ἰωάννου Ἐπισκόπου Γοτθίας
27	Π	Σαμψών ξενοδόχου, Ἰωάννας καὶ Μαρίας μυροφόρων
28	Π	Ἀνακομιδῇ λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων
29	Σ	† Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων
30	Κ	† ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ , Σύναξις τῶν Ἀγίων Δώδεκα Ἀποστόλων

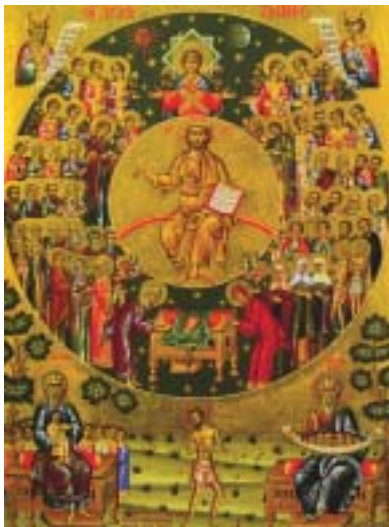
**«Πάντων τῶν Ἀγίων θεῖον χορόν, Προφητῶν
Δικαίων, Ἀποστόλων Ἱεραρχῶν, Μαρτύρων
Ὁσίων, ἀνδρῶν τε καὶ γυναιῶν, ἀπάσης
οἰκουμένης, ὕμνοις γεραίρομεν».**

† ΚΣ

ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Πράξ. ια' 19-30	Ἰωάν. δ' 5-42	δ' / Ζ'
9	Πράξ. ιστ' 16-34	Ἰωάν. θ' 1-38	πλ. α' / Η'
13	Πράξ. α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	Ἀναλήψεως
16	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ἰωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' / Ι'
23	Πράξ. β' 1-11	Ἰωάν. ζ' 37-52, η' 12	Πεντηκοστῆς
24	Ἐφεσ. ε' 8-19	Λουκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80	Ἀγίου Πνεύματος
29	Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9	Ματθ. ιστ' 13-19	Πέτρου καὶ Παύλου
30	Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2	Ματθ. θ' 36, ι' 1-8	πλ. δ' / Α'

ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

1	Δ	† Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων ἐν Ρώμῃ
2	Τ	† Κατάθεσις τιμίας Ἐσθήτος τῆς Θεοτόκου, Λάμπρου νεομ.
3	Τ	Ἰακίνθου, Θεοδότῃς μάρτ., Γερασίμου νέου ὁσιου.
4	Π	Ἀνδρέου Κρήτης, Μιχαὴλ Χωνιάτη, Θεοδώρου Κυρήνης
5	Π	Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀθῶ καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων
6	Σ	Σισώῃ Μεγάλου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου, Ἀρχίππου
7	Κ	† Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος
8	Δ	† Προκοπίου μεγαλομάρτυρος, Θεοφίλου ὁσίου
9	Τ	Παγκρατίου ἱερομάρτυρος, Μιχαὴλ Πακνανᾶ νεομάρτ.
10	Τ	Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτ., Γρηγορίου Ἐπισκόπου Ἀσσου
11	Π	† Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος, Ὀλγας ἱσαποστόλου
12	Π	Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου μαρτύρων, Παΐσιου Ἀγιορείτου
13	Σ	† Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, Στεφάνου Σαββαΐτου
14	Κ	† ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ , Ἀκύλα Ἀποστ.
15	Δ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης μ., Βλαδμήρου ἱσαποστόλου
16	Τ	Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος, Φαύστου μάρτυρος
17	Τ	† Μαρίνης μεγαλομάρτ., Κλήμεντος Ἐπισκόπου Ἀχρίδος
18	Π	Αἰμιλιανοῦ μάρτ., Ἰακίνθου, Παύλου μ., Θέης, Οὐαλεντίνης
19	Π	Μακρίνης ὁσίας, Δίου ὁσίου, Θεοδώρου Ἐδέσσης
20	Σ	† Προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου
21	Κ	† Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ
22	Δ	† Μαρίας Μαγδαληνῆς , Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος
23	Τ	Φωκᾶ καὶ Ἀπολλωνίου ἱερομ., Ἰεζεκιήλ προφ., Πελαγίας
24	Τ	Χριστίνης μεγαλομάρτυρος, Ἀθηναγόρου μάρτυρος
25	Π	† Κοίμησις ἁγίας Ἄννης , Ὀλυμπιάδος διακονίσσης
26	Π	† Παρασκευῆς ἀθληφόρου, Ἑρμολάου καὶ Ἑρμοκράτους
27	Σ	† Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ
28	Κ	† Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος Ἀπ., Εἰρήνης Χ.
29	Δ	Καλλινίκου μάρτυρος, Θεοδότῃς μάρτ. καὶ τέκνων
30	Τ	Σίλα, Σίλουανοῦ, Κρήσκεντος ἐκ τῶν 70 Ἀποστόλων
31	Τ	Εὐδοκίμου δικαίου, Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀρμαθαίας

**«Ἐλέσα θεόφρων καὶ θαυμαστή, προστάτευσ
οἴκους, συζυγίας τέκνα γονεῖς, καὶ ρῶσαι κιν-
δύνων, οἰνοποσίας μέθης, ναρκωτικῶν μα-
νίας, καὶ διαζεῦξεως».**

† ΚΣ

ΙΟΥΛΙΟΥ 2024			
Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν			
ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Ματθ. δ' 18-23	α' / Β'
11	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ζ' 36-50	Ἀγ. Εὐφημίας
14	Τίτ. γ' 8-15	Ματθ. ε' 14-19	β' / Γ'
20	Ἰακ. ε' 10-20	Λουκ. δ' 22-30	Προφήτου Ἡλίου
21	Ρωμ. στ' 18-23	Ματθ. η' 5-13	γ' / Δ'
26	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Ἀγ. Παρασκευῆς
28	Ρωμ. ι' 1-10	Ματθ. η' 28-θ' 1	δ' / Ε'

Ἡ Ἁγία Ὁσιοπαρθενομάρτυς Ἐλέσα ἡ ἐν Κυθήροις

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

1	Π	† ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ, ΕΛΕΣΗΣ ΚΥΘΗΡΩΝ (ἀρχή νηστείας)
2	Π	Ἀνακομιδὴ λειψ. πρωτομ. Στεφάνου, Θεοδώρου νεομ.
3	Σ	Δαλμάτου, Ἰσαακίου, Φαύστου, Θεοκλητοῦς ὁσίων
4	Κ	† ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παιδων, Εὐδοκίας
5	Δ	Εὐσιγνίου, Νόννης, Εὐγενίου ὁσίου τοῦ Αἰτωλοῦ
6	Τ	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Τ	Δομετίου ὁσίου, Νικάνορος ὁσίου, Θεοδοσίου ὁσίου
8	Π	† Καλλινίκου Ἐδέσσης, Αἰμιλιανοῦ ὁμολογητοῦ, Μύρωνος
9	Π	† Μαθθία Ἀποστόλου, Τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ 10 μαρτ.
10	Σ	Λαυρεντίου Διακ., Ξύστου Ἐπισκ. Ρώμης, Ἱππολύτου
11	Κ	† Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Εὐπλου Διακόνου, Νήφωνος ΚΠόλεως
12	Δ	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου μαρτύρων, Παμφίλου μάρτυρος
13	Τ	Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Εὐδοκίας βασιλίσσης
14	Τ	Μιχαίου Προφήτου, Μαρκέλλου ἱερομάρτυρος
15	Π	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Π	Διομήδους νεομάρτυρος, Τιμοθέου Ἐπισκ. Εὐρίπου
17	Σ	† ΜΥΡΩΝΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ, Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς μ.
18	Κ	† Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Φλώρου, Λαύρου, Λέοντος καὶ Ἑρμοῦ
19	Δ	Ἀνδρέου στρατηλάτου, Εὐτυχιανοῦ μάρτυρος
20	Τ	Σαμουήλ Προφήτου, Λουκίου τοῦ βουλευτοῦ
21	Τ	Θαδδαίου Ἀποστόλου, Βάσσης καὶ τέκνων αὐτῆς
22	Π	Ἀγαθονίκου μάρτυρος, Ἀνθούσης μάρτ., Εὐθαλίας παρθ.
23	Π	† ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, Εἰρηναίου ἱερομάρτ.
24	Σ	† Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ, Διονυσίου Αἰγίνης, Εὐτυχοῦς ἱερομ.
25	Κ	† Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Βαρθολομαίου Ἀπ., Τίτου Γορτύνης
26	Δ	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μαρτύρων, Ἰωάσαφ μάρτυρος
27	Τ	† Φανουρίου μάρτυρος, Ποιμένος ὁς., Ἀνθούσης νέας
28	Τ	Μωϋσέως Αἰθίοπος, Διομήδους, Λαυρεντίου μάρτυρος
29	Π	† Ἀποτομή Τιμ. Κεφ. Ἰωάννου Προδρόμου (νηστεία)
30	Π	† Ἀλεξάνδρου, Παύλου, Ἰωάννου Πατρ. ΚΠόλεως
31	Σ	† Κατάθεσις τιμίας Ζώνης Ὑπεραγίας Θεοτόκου

«Φύλαττε συζύγους οἰκογενεῖς, τῇ σῇ Προστασίᾳ, καὶ τῇ σκέπῃ τῇ ἱερᾷ, ΜΟΝΗ γάρ ὑπάρχετε, ΕΛΠΙΣ παραμυθία, καταφυγή καὶ τεῖχος, καὶ ἀγαλλίαμα».

† ΚΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Ρωμ. ιβ' 6-14	Ματθ. θ' 1-8	πλ. α' / ΣΤ'
6	Β' Πέτρ. α' 10-19	Ματθ. ιζ' 1-9	Μεταμορφώσεως
11	Ρωμ. ιε' 1-7	Ματθ. θ' 27-35	πλ. β' / Ζ'
15	Φιλip. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Κοιμ. Θεοτόκου
18	Α' Κορ. α' 10-17	Ματθ. ιδ' 14-22	βαρύς / Η'
25	Α' Κορ. γ' 9-17	Ματθ. ιδ' 22-34	πλ. δ' / Θ'
29	Πράξ. ιγ' 25-32	Μάρκ. στ' 14-30	Ἀποτ. Κεφ. Προδρόμου

ΑΓΙΑ ΜΟΝΗ (ΠΑΝΑΓΙΑ) ΚΥΘΗΡΩΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	Κ	† ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ , Συμεών Στυλίου, Μελετίου
2	Δ	Μάμαντος μ., Ἰωάννου Πατρ. ΚΠόλεως τοῦ νηστευτοῦ
3	Τ	Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος, Θεοκτίστου, Χαρίτωνος μάρτυρος
4	Τ	† ΑΝΘΙΜΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ , Μωϋσέως Προφήτου
5	Π	Ζαχαρίου καὶ Ἐλισάβετ, γον. Προδρόμου, Ἀβδαίου ἐπισκ.
6	Π	Ἀνάμνησις θαύματος Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
7	Σ	Σῶζοντος μάρτυρος, Κασσιανῆς τῆς ποιητρίας
8	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ, ΓΕΝΕΣΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
9	Δ	† Σύναξις Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν Θεοπατόρων
10	Τ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας μαρτύρων
11	Τ	Θεοδώρας ὁσίας, Εὐανθίας μάρτυρος, Εὐφροσύνου
12	Π	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος, Ἰουλιανοῦ μάρτυρος
13	Π	Κορνηλίου ἐκατ., Ἀριστείδου μάρτ., Ἱεροθέου ὁσίου
14	Σ	† Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
15	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ , Νικήτα μεγαλομ., Φιλοθέου ὁσίου, Συμεών Θεσ/νίκης
16	Δ	† Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος , Μελιτινῆς μάρτυρος
17	Τ	† Σοφίας, Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης μαρτύρων
18	Τ	Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης, Ἀριάδνης μάρτυρος
19	Π	Τροφίμου, Σαββατίου μάρτ., Δορυμέδοντος μάρτυρος
20	Π	† Εὐσταθίου μεγ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ , Ἰλαρίωνος ὁσ.
21	Σ	Ἰωῆ Προφήτου, Κοδράτου Ἀποστόλου τοῦ ἀπολογητοῦ
22	Κ	† Α΄ ΛΟΥΚΑ , Φωκᾶ ἱερομ., Φωκᾶ κηπουροῦ, Ἰσαάκ
23	Δ	† Σύλληψις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου , Νικολάου νεομάρτ.
24	Τ	† ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ ΚΥΘΗΡΩΝ , Θέκλης ἱσαπ.
25	Τ	Εὐφροσύνης ὁσίας, Παφνουτίου ὁσίου, Θεοφίλου Ἐφ.
26	Π	† Μετάστασις ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
27	Π	Ἀριστάρχου Ἀποστόλου, Καλλιστράτου μάρτυρος
28	Σ	Βαρούχ Προφήτου, Χαρίτωνος ὁσίου ὁμολογητοῦ
29	Κ	† Β΄ ΛΟΥΚΑ , Κυριακοῦ ἀναχ., Πετρωνίας μάρτυρος
30	Δ	Γρηγορίου ἱερομ. Ἐπισκόπου Ἀρμενίας τοῦ Φωτιστοῦ

**«Νεότητα σώζουσα ὦ Ἀγνή, ἀνθρώπους ὠρί-
μους, οἴκους νέους θεοσεβεῖς, καὶ τίμιον
γῆρας, διαφυλάττειν σπεύδεις, Κυρία τῶν
Ἀγγέλων, Μυρτιδιώτισσα».** † ΚΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α΄ Τιμ. β΄ 1-7	Λουκ. β΄ 16-22	α΄ / Γ΄
8	Γαλ. στ΄ 11-18	Ἰωάν. γ΄ 13-17	β΄ / -
14	Α΄ Κορ. α΄ 18-24	Ἰωάν. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30	Υψ. Τιμ. Σταυροῦ
15	Γαλ. β΄ 16-20	Μάρκ. η΄ 34-θ΄ 1	γ΄ / Α΄
22	Α΄ Κορ. ιστ΄ 13-24	Λουκ. ε΄ 1-11	δ΄ / Β΄
29	Β΄ Κορ. α΄ 21 - β΄ 4	Λουκ. στ΄ 31-36	πλ. α΄ / Γ΄

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ ΠΟΛΙΟΥΧΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

1	Τ	Ἀνανίου Ἀπ., Ρωμανοῦ Μελωδοῦ, Ἰωάννου Κουκουζέλη
2	Τ	Κυπριανοῦ καί Ἰουστίνης, Θεοφίλου ὁσίου, Γεωργίου Χατζῆ
3	Π	† Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου , Δαμάρτιδος μάρτυρος
4	Π	† Ἱεροθέου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν , Δομνίνης μάρτυρος
5	Σ	Χαριτίνης, Εὐδοκίμου, Μεθοδίας ὁσίας τῆς Κιμῶλου
6	Κ	† Γ' ΛΟΥΚΑ, Θωμᾶ Ἀποστόλου , Ἐρωτηΐδος μάρτ.
7	Δ	Σεργίου καί Βάκχου μεγαλομ., Πολυχρονίου Ἱερομ.
8	Τ	Πελαγίας ὁσίας, Πελαγίας παρθενομάρτυρος, Ταΐσας
9	Τ	Ἰακώβου Ἀλφαίου, Ἀνδρονίκου, Ἀθανασίας ὁσίων
10	Π	Εὐλαμπίου καί Εὐλαμπίας μ., Θεοφίλου ὁσίου ὁμολογ.
11	Π	Φιλίππου ἐκ τῶν 7 Διακόνων, Θεοφάνους ὁμολογητοῦ
12	Σ	† Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου , Πρόβου, Τaráχου μ.
13	Κ	† Δ' ΛΟΥΚΑ (Ζ' Οἰκ. Συνόδου) , Κάρπου, Παπύλου
14	Δ	Ναζαρίου, Γερβασίου μάρτ., Κοσμᾶ τοῦ Μελωδοῦ
15	Τ	Λουκιανοῦ Ἱερομ., Σαβίνου ὁσίου, Βάρσου ὁμολογητοῦ
16	Τ	Λογγίνου ἐκατοντάρχου καί τῶν σὺν αὐτῷ στρατιωτῶν
17	Π	Ῥωσέ Προφήτου, Ἀνδρέου τοῦ ἐν Κρίσει ὁσιομάρτυρος
18	Π	† Λουκᾶ Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ , Μαρίνου μάρτ.
19	Σ	Ἰωὴλ προφήτου, Οὐάρου, Κλεοπάτρας ὁσίας, Μινάσωνος
20	Κ	† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ, Γερασίου Κεφαλληνίας, Ἀρτεμίου μεγαλ.
21	Δ	Χριστοδούλου ἐν Πάτμῳ, Σωκράτους μάρτυρος
22	Τ	Ἀβερκίου Ἱεραπόλεως, τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων
23	Τ	† Ἰακώβου Ἀδελφοθέου , Ἰγνατίου ΚΠόλεως
24	Π	Ἀρέθα μεγαλομ., Σεβαστιανῆς μάρτυρος, Πρόκλου
25	Π	Ταβιθᾶς, Μαρκιανοῦ, Μαρτυρίου μαρτύρων, Χρυσάνθης
26	Σ	† Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου
27	Κ	† Ζ' ΛΟΥΚΑ , Νέστορος μεγαλομ., Πρόκλης συζ. Πιλάτου
28	Δ	† ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (ἐπέτειος τοῦ ΟΧΙ)
29	Τ	Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας, Ἀβραμίου ὁσίου
30	Τ	Κλεόπα Ἀποστόλου, Ζηνοβίου καί Ζηνοβίας μαρτύρων
31	Π	Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀριστοβούλου Ἀποστόλων, Νικολάου

**«Μύρων ἀξιάγαστε καί κλεινέ, Μαρτύρων τό κλέ-
ος, Ἱερέων ἡ καλλονή, τιμίῳ Λειψάνῳ, εὐλόγη-
σον τὴν νῆσον, τὴν τῶν Ἀντικυθήρων, ἣν περι-
φρούρησον».**

† ΚΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
6	Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. ζ' 11-16	πλ. β' / Δ'
13	Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	βαρύς / Ε'
20	Γαλ. ε' 22 - στ' 2	Λουκ. η' 27-39	πλ. δ' / ΣΤ'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17 - ιστ' 2	Ἀγίου Δημητρίου
27	Β' Κορ. θ' 6-11	Λουκ. η' 41-56	α' / Ζ'
28	Ἑβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἀγίας Σκέπτης

Ἱερὸν Λεῖψανον Ἀγ. Μύρωνος Ἀντικυθήρων.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	Π	† Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων, Δαβὶδ ὁσ. ἐν Εὐβοίᾳ
2	Σ	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου μ.
3	Κ	† Ε' ΛΟΥΚΑ, Ἀκεψιμᾶ, Ἀειθαλὰ καὶ Ἰωσήφ μαρτύρων
4	Δ	Ἰωαννικίου ὁσ., Ἑρμαίου ἱερομ., Νικάνδρου Ἐπισκ.
5	Τ	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μαρτ., Ἑρμᾶ καὶ Λίνου Ἀπ.
6	Τ	Παύλου Ἀρχιεπ. ΚΠόλεως ὁμολογητοῦ, Λουκᾶ ὁσίου
7	Π	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων, Λαζάρου ὁσίου
8	Π	† Σύναξις Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ
9	Σ	† Νεκταρίου Αἰγίνης, Ὀνησιφόρου μάρτ., Θεοκτίστης ὁσ.
10	Κ	† Η' ΛΟΥΚΑ, Ὀλυμπᾶ, Ροδίωνος, Ἑράστου Ἀπ., Ἀρσενίου
11	Δ	† Μηνᾶ μεγαλομ., Βίκτωρος καὶ Βικεντίου μαρτύρων
12	Τ	Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Νείλου ἀσκητοῦ, Νείλου μυροβλήτου
13	Τ	† Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Δαμασκηνοῦ νεομάρτυρος
14	Π	† Φιλίππου Ἀποστόλου, Κωνσταντίνου Ὑδραίου
15	Π	Γουρία, Σαμωνᾶ, Παΐσιου ὁσίου (ἀρχὴ νηστείας)
16	Σ	† Ματθαίου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ, Ἰφιγενείας
17	Κ	† Θ' ΛΟΥΚΑ, Γρηγορίου Νεοκαισ., Γενναδίου καὶ Μαξίμου
18	Δ	Πλάτωνος μεγαλ., Ρωμανοῦ μ., Ζακχαίου Διακόνου
19	Τ	Ἀβδίου Προφήτου, Βαρλαάμ μάρτ., Ἡλιοδώρου μάρτ.
20	Τ	Γρηγορίου Δεκαπολίτου, Πρόκλου Πατρ. ΚΠόλεως
21	Π	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Π	Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου Ἀποστόλων
23	Σ	Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου, Σισινίου ὁμολογητοῦ
24	Κ	† ΙΓ' ΛΟΥΚΑ, Κλήμεντος Ρώμης, Πέτρου Ἀλεξανδρείας
25	Δ	† Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος, Μερκουρίου
26	Τ	† Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Νίκωνος, Γεωργίου Χιοπολίτου
27	Τ	Ἰακώβου μεγαλομ. Πέρσου, Θεοδοσίου ἐν Τυρνόβῳ
28	Π	Στεφάνου Νέου ὁμολογητοῦ, Εἰρηνάρχου μάρτυρος
29	Π	Παραμόνου καὶ 370 μαρτ., Φιλουμένου Νέου ἱερομ.
30	Σ	† Ανδρέου Ἀποστόλου, Φρουμεντίου Ἐπ. Αἰθιοπίας

«Ἀνθίμου θεράποντος τοῦ Χριστοῦ, Κεφαλλήνων νήσου, γόνου ὄντως πανευκλεοῦς, καὶ τῶν Κυθηρίων, Προστάτου καὶ ἐφόρου, εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἀπεκδεχόμεθα».
† ΚΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Β' Κορ. ια' 31 - ιβ' 9	Λουκ. ιστ' 19-31	β' / Η'
8	Ἑβρ. β' 2-10	Λουκ. ι' 16-21	Παμμεγ. Ταξιαρχῶν
10	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. ι' 25-37	γ' / Θ'
13	Ἑβρ. ζ' 26 - η' 2	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἰωάν. Χρυσοστόμου
17	Γαλ. β' 16-20	Λουκ. ιβ' 16-21	δ' / Ι'
21	Ἑβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 3-42, ια' 27-28	Εἰσοδίων Θεοτόκου
24	Γαλ. στ' 11-18	Λουκ. ιη' 18-27	πλ. α' / ΙΑ'

Ὁ Ἅγιος Ἀνθιμος ὁ νέος ὁ ἐν Κεφαλληνία

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	Κ	† ΙΔ' ΛΟΥΚΑ , Ναούμ Προφήτου, Φιλαρέτου, Θεοκλήτου, Ἀνανίου
2	Δ	Ἀββακούμ Προφήτου, Μυρόπτης μάρτ., Πορφυρίου ὁσ.
3	Τ	Σοφονίου Προφήτου, Ἀγγελῆ νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ
4	Τ	† Βαρβάρας μεγαλομ. , Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Σεραφεῖμ Φαναρίου
5	Π	† Σάββα τοῦ ἡγιασμένου , Διογένους μάρτυρος
6	Π	† Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας
7	Σ	Ἀμβροσίου Μεδιολάνων, Γερασίμου ὁσίου ἐξ Εὐβοίας
8	Κ	† Ι' ΛΟΥΚΑ , Σωσθένους, Ἀπολλῶ, Τυχικοῦ, Παταπίου
9	Δ	† Σύλληψις Ἀγίας Ἑκκλῆς τῆς Θεοτόκου
10	Τ	Μηνᾶ Καλλικελάδου, Ἑρμογένους, Εὐγράφου μαρτ.
11	Τ	Ἀειθαλᾶ μάρτ., Δανιὴλ καὶ Λουκᾶ Νέου Στυλῖτων
12	Π	† Σπυρίδωνος θαυματουργοῦ , Ἰωάννου Ζιχνῶν ὁσ.
13	Π	Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Μαρδαρίου, Λουκίας μάρτ.
14	Σ	Θύρσου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ μαρτ.
15	Κ	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ) , Ἐλευθερίου ἱερομ. καὶ Ἀνθίας
16	Δ	Ἀγγαίου Προφ., Θεοφανοῦς βασιλ., Μοδέστου
17	Τ	† Διονυσίου Ζακύνθου, Δανιὴλ Προφ., Τριῶν Παίδων
18	Τ	Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς μάρτ., Δανιὴλ ὁσίου τοῦ Μολδαβοῦ
19	Π	Βονιφατίου μάρτ., Ἀρεως μάρτ., Θεσσαλονίκης μάρτ.
20	Π	† Ἰγνατίου Θεοφόρου , Φιλογόνου Ἐπ., Ἰωάννου νεομ.
21	Σ	Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτ., Θεμιστοκλέους
22	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ , Ἀναστασίας Φαρμ.
23	Δ	Νήφωνος Ἐπ., τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων
24	Τ	Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος, Βασίλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτ.
25	Τ	† Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Π	† Σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου , Εὐθυμίου Σάρδεων ὁμολ.
27	Π	† Στεφάνου Πρωτομάρτυρος , Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ
28	Σ	Τῶν ἐν Νικομηδεῖα Δισμυρίων Μαρτύρων, Δημοσθένους
29	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ , 14.000 ἁγίων νηπίων
30	Δ	Ἀνυσίας ὁσιου., Φιλεταίρου μάρτ., Λέοντος ὁσίου
31	Τ	Μελάνης ὁσίας τῆς Ρωμαίας, Ζωτικοῦ ὀρφανοτρόφου

**«Τεκοῦσα ἀφράστως τὸν σὸν Υἱόν, τὸν Παντ-
ευεργέτην καὶ Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν, τὸν κό-
σμον λυτροῦσαι, παθὼν καὶ καχεξίας, ὡς
πάντων ὑπερτέρα, Μυρτιδιώτισσα».** † ΚΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Ἐφεσ. β' 4-10	Λουκ. ιη' 35-43	πλ. β' / Α'
6	Ἐβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	Ἄγ. Νικολάου
8	Ἐφεσ. β' 14-22	Λουκ. ιγ' 10-17	βαρύς / Β'
12	Ἐφεσ. ε' 8-19	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἄγ. Σπυρίδωνος
15	Β' Τιμ. α' 8-18	Λουκ. ιδ' 16-24, Ματθ. κβ' 14	πλ. δ' / Γ'
22	Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	α' / Δ'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	Χριστουγέννων
26	Ἐβρ. β' 11-18	Ματθ. β' 13-23	Συνάξεως Θεοτόκου
29	Γαλ. α' 11-19	Ματθ. β' 13-23	β' / Ε'

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ν. Φαλήρου

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ (κατὰ κόσμον Λάμπρος Κ. Στεργιούλης) ἐγεννήθη εἰς τὰ Βραγκιανά Καρδίτσης τὴν 27/12/1950. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐφοίτησεν εἰς τὴν Ριζάρειον Ἐκκλ. Σχολὴν (1964-1970) καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Α.Π.Θεσσαλονίκης (1972-1976) καὶ εἰς τὸ Μεταπτυχιακὸν Τμῆμα αὐτῆς, Κλάδος Συστηματικῆς Θεολογίας (1976-1978). Τὸ 1971 ἐχειροτονήθη Διάκονος καὶ τὸ 1981 Πρεσβύτερος, ἀναλαβὼν καθήκοντα τακτικοῦ Ἱεροκλήρυκος καὶ ἀργότερον καὶ Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου τῆς Ἱ. Μ. Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης. Μητροπολίτης Κυθήρων ἐξελέγη τὴν 27ην Ἰουνίου 2005. Αὐθήμερόν ἐγένετο τὸ Μικρὸν καὶ Μέγα Μήνυμα. Τὴν 2αν Ἰουλίου 2005 ἐγένετο ἡ εἰς Ἐπίσκοπον Χειροτονία αὐτοῦ εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν, προ-

εξάρχοντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Τήν 28ην
τοῦ αὐτοῦ μηνός ἔδωκε τήν Διαβεβαίωσιν ἐνώπιον
τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καί τήν 30ήν Ἰου-
λίου 2005 ἐγένετο ἡ Ἐνθρόνισις του εἰς Κύθηρα.

Α' ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἔδρα: Χώρα - Κυθήρων 80100

Τηλ. Σεβασμ. Μητροπολίτου 27360.31281

Γραφείων 27360.31202 καί 27360.38359

FAX: 27360.31202.

Ἰστοσελίδα: www.imkythiron.gr

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr.

Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος.

Τηλ.: 27360.38359 καί 31015

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Α' Ἀρχιερ. Ἐπιτροπείας Κυθήρων:

Ἀρχιμ. π. Φρουμέντιος Δημητρίου.

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Β' Ἀρχιερ. Ἐπιτροπείας Κυθήρων:

Πρωτ. π. Πέτρος Μαριᾶτος.

Συμβούλια:

1) Μητροπολιτικόν: Πρόεδρος· Ὁ Σεβασμιώτα-
τος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ. Μέλη: Ἀρχιμανδρίτης

π. Φρουμέντιος Δημητρίου, Πρωτ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, ὁ τ. Δ/ντής τῆς ΔΟΥ κ. Γεώργιος Καλίγερος, ὁ κ. Κων/νος Βλάχος, Νομ. Σύμβουλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ὁ κ. Μιχαήλ Διαμαντάκης καί ἡ Ἐκκλ. Σύμβουλος κα Μαρία Καλοκαιρινοῦ-Γεωργιλᾶ.

2) Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον: Πρόεδρος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ. *Μέλη*· Πρωτοπρ. π. Παναγιώτης Διακόπουλος καί Πρωτοπρ. π. Πέτρος Μαριᾶτος. *Ἀναπληρωματικά Μέλη*· Ἀρχιμ. π. Πέτρος Κασσιμάτης καί Πρωτ. π. Παναγ. Μεγαλοκονόμος. *Γραμματεὺς*· Ἀρχιμ. Φρουμέντιος Δημητρίου.

3) Τοπικόν Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. Πρόεδρος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ. *Μέλη*· Ἀρχιμ. π. Πέτρος Κασσιμάτης. *Ταμίας*· ὁ κ. Ἰάκωβος Παστός.

Διοικητικόν Προσωπικόν: *Γραμματεὺς - Γραφεῖον Ἀποστολικῆς Διακονίας - Γάμων καί Διαζυγίων - Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. - ΟΔΕΠ - Λογιστής - Ἐκκαθαριστής ἀποδοχῶν Ἐφημερίων*· ὁ κ. Ἰάκωβος Παστός. *Γραφεὺς*· ἡ κ. Ἰωάννα Καραβοκύρη, Θεολόγος. *Γραφεὺς, Ταμίας - βοηθ. Λογιστοῦ*· ὁ κ. Ἰωάννης Χλαμπέας. *Πρόεδρος Γεν. Φιλοπτώχου Ταμείου*· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ. *Ταμίας*· ὁ κ. Μιχαήλ Διαμαντάκης. *Ὁδηγός - Κλητὴρ*· ὁ κ. Γεώργιος Φατσέας.

- Ἐνοριακοὶ Ναοὶ 30.
- Παρεκκλήσια - Ἐξωκκλήσια 300.
- Ναοὶ Κοιμητηρίων 30.

- Μοναστηριακοί Ναοί 5.
- Έφημέριοι 19: ΠΕ 9, ΤΕ 1, ΔΕ 6, ΥΕ 3, Διάκονος ΠΕ 1

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ
Α' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ
Έδρα: Χώρα Κυθήρων

ΝΑΟΣ	ΤΗΛΕΦ.	ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ	ΚΑΤΗΓ
ΝΗΣΟΣ ΚΥΘΗΡΑ			
Χώρα 80100			
Έσταυρωμένος	6984.805577	Δημητρίου Φρουμ. ΠΕ Κρητικός Ίερόθ. Διάκ. ΠΕ	
Άγ. Ήλίας	6994.749018	Μάλλιος Διον. ΠΕ	
Προφ. Ήλίας			
Άλεξανδράδες			
Άγ. Τριάς	27360.31184	Σκλάβος Πέτρος ΔΕ	
Άρωνιάδικα			
Μεταμόρφωσις	27360.33231	Σταθās Σαμψών ΔΕ	
Δρυμών			
Άγ. Μαρίνα		Μαριδάκης Ίωάν. ΠΕ	
Κάλαμος			
Άγ. Νικήτας	6977.292317	Παπανδρόπουλος Ίωάν. ΔΕ	
Καλησπεριάνικα			
Άγ. Γεώργιος	27360.33856	Σκλάβος Παν. ΔΕ	
Καλοκαιρινές			
Άγ. Σπυρίδων	27360.31184	Κενή	
Καρβουνάδες			
Άγ. Γεώργιος	27360.31569	Καλλίκας Παῦλος ΠΕ	
Κατούνι			
Άγ. Ειρήνη		Τσοπάνογλου Ίωακ. ΠΕ	
Κάτω Λειβάδι			
Άνάλ. Σωτήρος	27360.31015	Μεγαλοκονόμος Παν. ΠΕ	
Κεραμωτό			
Μεταμόρφωσις	27360.31569	Καλλίκας Παῦλος ΠΕ	

ἸΑΝΩ ΛΕΙΒΑΔΙ

Κοίμ. Θεοτόκου	27360.31015	Μεγαλοκονόμος Παν. ΠΕ
----------------	-------------	-----------------------

ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ

ἸΑγ. Χαράλαμπος	27360.33673	Κασιμάτης Πέτρος ΤΕ
-----------------	-------------	---------------------

ΠΙΤΣΙΝΙΑΝΙΚΑ

ἸΕσταυρωμένος	27360.33856	Σκλάβος Παν. ΔΕ
---------------	-------------	-----------------

ΠΟΥΡΚΟΝ

ἸΑγ. Ἐλέσα		Σαρηκώστας Θεόδ. ΠΕ
------------	--	---------------------

ΣΤΡΑΠΟΔΙ

Τίμ. Πρόδρομος	27360.31246	Κενή
----------------	-------------	------

ΦΑΤΣΑΔΙΚΑ

ἸΑγ. Ἀνάργυροι		Κενή
----------------	--	------

ΦΡΑΤΣΙΑ

Κοίμ. Θεοτόκου	6977.292317	Παπανδρόπουλος Ἰωάν. ΔΕ
----------------	-------------	-------------------------

ΦΡΑΤΣΙΑ

ἸΑγ. Χαράλαμπος	6977.292317	Παπανδρόπουλος Ἰωάν. ΔΕ
-----------------	-------------	-------------------------

Β' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ**ἸΕδρα: Ποταμός Κυθήρων**

ΝΑΟΣ

ΤΗΛΕΦ.

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΚΑΤΗΓ

ΝΗΣΟΣ ΚΥΘΗΡΑ**Ποταμός**

Ζωοδ. Πηγῆς	27360.33339	Μαριᾶτος Πέτρος ΠΕ
-------------	-------------	--------------------

ἸΑγ.Πελαγία-Αγ.Πελαγία	27360.34375	Μπιθιγκότσης Κων. ΠΕ
------------------------	-------------	----------------------

ἸΑλοῖζιάνικα

ἸΑγ. Βασίλειος	27360.33483	Γολεμάτης Ἰωάν. ΔΕ
----------------	-------------	--------------------

ΑΥΛΕΜΩΝ

ἸΑγ. Νικόλαος	6977.616194	ἸΑδικημενάκης Γεώρ. ΥΕ
---------------	-------------	------------------------

ΒΙΑΡΑΔΙΚΑ

Εἰσοδ. Θεοτόκου	27360.33682	Μαρσέλος Σεραφεῖμ ΔΕ
-----------------	-------------	----------------------

ΚΑΡΑΒΑΣ

ἸΑγ. Χαράλαμπος	27360.33548	Διακόπουλος Παν. ΥΕ
-----------------	-------------	---------------------

ΚΑΣΤΡΙΣΙΑΝΙΚΑ

ἸΑγ. Ἀντώνιος	27360.33673	Κασιμάτης Πέτρος ΤΕ
---------------	-------------	---------------------

Μητᾶτα

Ἄγ. Τριάς 6977.616194 Ἀδικημενάκης Γεώργιος ΥΕ

Λογοθετιάνικα

Ἄγ. Μηνᾶς 27360.33548 Διακόπουλος Παν. ΥΕ

Φριλιγκιάνικα

Εἰς. Θεοτόκου 27360.33673 Κασιμάτης Πέτρος ΤΕ

ΝΗΣΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ

Ἀντικύθηρα

Ἄγ. Μύρων 27360-38140 Λιγοψυχάκης Ἀντών. ΥΕ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ

- 1) Παναγία Μυρτιδιώτισσα τηλ. 27360.31184.
- 2) Ἀγία Μόνη τηλ. 27360.33251.
- 3) Ἀγία Ἑλέσα τηλ. 27360.31083.
- 4) Παναγία Δέσποινα Καραβᾶ τηλ. 27360.33548.
- 5) Ἅγιοι Ἀνάργυροι (Ξερουλάκι) τηλ. 27360.31015.
- 6) Παναγία Ὀρφανή Μυλοποτάμου τηλ. 27360.33673.
- 7) Ἅγιος Ἰωάννης (Ἀγριολίες) τηλ.: 27360.31015.
- 8) Ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἐν Κρημνῷ τηλ.: 6984.805577.
- 9) Γενέσιον Θεοτόκου (Κακοπέτρι) τηλ.: 6984.805577.
- 10) Ὑπαπαντή τοῦ Χριστοῦ (Κακή μέλισσα) τηλ.: 6984.805577.

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἀνδρῶα: Ὁσίου Θεοδώρου. Ἠγούμενος·
Ἀρχιμ. π. Πέτρος Κασιμάτης. Ἐγγεγρ. Μοναχοί 7,
Ἐγκατ. 1. Τηλ. 27360.33.673.

Β' ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Θεῖον Κήρυγμα: 1) Κήρυκες Θείου Λόγου· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ, καθώς καί οἱ: Ἀρχιμ. π. Πέτρος Κασμάτης, Ἀρχιμ. π. Φρουμέντιος Δημητρίου, Ἀρχιμ. π. Διονύσιος Μάλλιος, Πρωτοπρ. π. Παναγ. Μεγαλοκονόμος, Πρωτοπρ. π. Πέτρος Μαριᾶτος καί Πρεσβ. π. Παῦλος Καλλίκας. Δημοσιεύσεις ἄρθρων εἰς τόν τοπικόν τύπον, ὁμιλίες καί ἐκπομπαί εἰς τὰ Ραδιόφωνα Κυθήρων καί Πειραικῆς Ἐκκλησίας ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τῶν συνεργατῶν του.

Ἱερά Ἐξομολόγησις: Ὑπεύθυνος Πρωτοπρ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. Αὕτη θεραπεύεται ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καί ἐπτὰ (7) ἐντεταλμένων Ἐφημερίων - Πνευματικῶν.

Χριστιανική Ἀγωγή Νεολαίας: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ πραγματοποιεῖ ἐκκλησιασμούς καί τακτικές ἐπισκέψεις καί ὁμιλίας εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς νήσου. Συμπαραστάτης Ἐκπαιδευτηρίων: Ὁ Πρωτοπρ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. Κατηχητικά Σχολεῖα 7.

Ὑπηρεσία Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας: Οἱ ἐντεταλμένοι πρὸς τοῦτο Ἱερεῖς.

Ἐκκλησιαστική Ὑπηρεσία Ἀσθενῶν: Συμπαραστάσις πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου Κυθήρων καί τοὺς τροφίμους τοῦ Γηροκομείου Ποταμοῦ ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σεραφεῖμ καί τοῦ Αἰδεσιμολ. π. Πέτρου Μαριάτου, Ἱατροῦ.

Κληρικολαϊκαί Συνελεύσεις: Ἱερατικά Συνάξεις πραγματοποιοῦνται κατά μήνα καί Κληρικολαϊκαί Συνελεύσεις κατ' ἔτος μέ τήν συμμετοχήν ἐνοριτῶν καί πάντων τῶν διακονούντων εἰς τάς ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Σχολή Γονέων εἰς Πνευματικά Κέντρα Κεραμωτοῦ καί Ποταμοῦ: Μηνιαῖες Συνάξεις.

Ἑκκλησιαστικόν ἐγκόλπιον Ἡμερολόγιον: Ἐκδίδεται κατ' ἔτος.

Γραπτόν Θεῖον Κήρυγμα: Συντάσσεται καί ἀναγινώσκεται τās Κυριακάς εἰς τούς Ἱεροῦς Ναοῦς.

«Τό Μήνυμα τῆς Κυριακῆς»: Ἑβδομαδιαία ραδιοφωνική ἐκπομπή τοῦ Σεβασμιωτάτου, μεταδιδόμενη ἀπό τούς 2 τοπικούς Ρ/Σ FM105,6 καί 107,3, τόν Ρ/Σ τῆς Πειραικῆς Ἑκκλησίας καί μέσω Internet.

Περιοδικόν «Παναγία Μυρτιδιώτισσα»: Ἐκδίδεται περιοδικῶς δαπάναις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας.

Ἑκκλησιαστικά Βιβλιοθήκαι: Πνευματικῶν Κέντρων Χώρας καί Λειβαδίου καί τῆς Μονῆς Μυρτιδίων.

Πνευματικά Κέντρα - Αἵθουσαι: 1) Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Χώρας 2) Κληροδοτήματος Μιχ. Παναγιώτου - Ποταμοῦ 3) Ἑνορίας Παναγίας Ἰλαριωτίσσης Ποταμοῦ 4) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Λειβαδίου 5) Ἑνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ Κεραμωτοῦ (Λεοντσίνειον) 6) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Μαρίνης Δρυμῶνος 7) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος Ἀλεξανδράδων

8) Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Εἰρήνης Κατουνίου 9) Ἑνορίας Ἀλοϊζιανίκων καί 10) Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Χαράλαμπος Καραβᾶ.

Κύκλοι Μελέτης Ἀγίας Γραφῆς: 1. Πνευματικόν Κέντρον Χώρας. 2. Πνευματικόν Κέντρον Λειβαδίου. 3. Γραφεῖον Ἱ. Ναοῦ Παναγίας Ἰλαριωτίσσης Ποταμοῦ.

Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς: Εἰς Πνευματικά Κέντρα Ἱ.Ν. Ἀγ. Γεωργίου Λειβαδίου καί Ἀγίου Χαράλαμπος Καραβᾶ.

Παραδοσιακοί χοροί καὶ θεατρικὴ παιδεῖα εἰς Λεοντοσίνειον Πνευματικόν Κέντρον Κεραμωτοῦ.

Ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη: Ἱστορικὰ Μνημεῖα: 1) Ἱ. Ναός Ἀγίου Ἀπ. Πέτρου Ἀραίων 11ου αἰῶνος. 2) Ἱ. Ναός Ἀγίου Δημητρίου Πούρκου 11ου αἰῶνος. 3) Ἱ. Ναός Ἀγίου Ἀνδρέου Λειβαδίου 10ου αἰ. 4) Ἱ. Ναός Ἀγίου Νικήτα Καλάμου 11ου αἰ. 5) Ἱ. Ναός Ἀγ. Ἀναργύρων Φριλιγκιανίκων 11ου αἰ. 6) Ἱ. Ναός Ἀγίου Νίκωνος Ποταμοῦ 14ου αἰ. 7) Πολλοὶ Ἱ. Ναοὶ τοῦ 16ου αἰῶνος.

Ἐκκλησιαστικόν Μουσεῖον Βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς περιόδου εἰς Ἱερὰν Μονὴν Μυρτιδίων καὶ εἰς τὸν παλαιόν Ἱερὸν Ναόν Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Κ. Λιβαδίου.

Γ' ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

1) Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον: Ἀντιμετωπίζει ἐκτάκτους ἀνάγκας ἀναξιοπαθούντων ἀδελφῶν, παρέχον σημαντικὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν.

**2) Κασιμάτειον Γηροκομείον Κυθήρων εἰς Πο-
ταμόν.**

**3) Ὁμάδα Ἐθελοντῶν Κοινωνικῆς Φροντίδας
Ἱερᾶς Μητροπόλεως:** Παρέχει ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν
στήριξιν καὶ βοήθειαν εἰς μοναχικούς, πολυτέκνους,
πτωχοὺς, ἀσθενεῖς κ.λπ. Ὑπεύθυνοι τῆς ὁμάδας: Ἱε-
ρεῖς π. Παναγ. Μεγαλοκονόμος, π. Πέτρος
Μαριᾶτος, π. Παναγ. Διακόπουλος καὶ οἱ κυρίες
Σταυριανὴ Χλέντζου καὶ Εὐγενία Καστρισίου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ
προεδρεύει:

- 1) Τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ
ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ.
- 2) Τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τῆς ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ καὶ
- 3) Τοῦ Κληροδοτήματος «Μιχαὴλ Παναγιώτου».

Δ' ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΠΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ: 1) Παναγίας τῆς Μυρτιδιω-
τίσσης (24 Σεπτ.), 2) Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυ-
θήροις ἀσκήσαντος (12 Μαΐου), 3) Ἀγίας Ὁσιοπαρ-
θενομάρτυρος Ἐλέσης τῆς ἐν Κυθήροις ἀθλησάσης
(1 Αὐγ.), 4) Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος εἰς
Ἀντικύθηρα (17 Αὐγ.). 5. Ὁσίου Ἀνθίου τοῦ νέου
τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (4 Σεπτ.).

Ε' ΙΕΡΑ ΛΕΙΨΑΝΑ

Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις. Ἱεραί Λειψανοθήκαι εἰς Ἱερὰν Μονήν Μυρτιδίων. Ἱερὸν Λεῖψανον Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου. Ἱερά Λεῖψανα Ἀγίας Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας καὶ Ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας. Ἱερὸν Λεῖψανον Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους τοῦ Θαυματοργοῦ. Ἱερὸν Λεῖψανον Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος, Πολιούχου τῶν Ἀντικυθήρων καὶ ἑτέρα Ἱερά Λειψανοθήκη ἐν Ἀντικυθήροις μέ ἱερά Λεῖψανα διαφόρων Ἀγίων. Ἱερά Λεῖψανα Ἀγίων Μαρτύρων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου καὶ Μαρδαρίου.

Ἡ Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Ίερά Μητρόπολις (Χώρα)	27360-31202
Δήμος (Χώρα)	27360-31213
Έθνική Τράπεζα (Χώρα)	27360-37306
Τράπεζα Πειραιώς (Χώρα)	27360-37310
Ταχυδρομείο (Χώρα)	27360-31274
Ταχυδρομείο (Ποταμός)	27360-33225
ΔΟΥ (Χώρα)	27360-39055
Ειρηνοδικείο (Χώρα)	27360-31650
Άστυνομικό Τμήμα (Χώρα)	27360-31206
Άστυνομικός Σταθμός (Ποταμός)	27360-33222
Λιμεναρχείο (Διακόφτι)	27360-33280
Τελωνείο (Καψάλι)	27360-31262
ΔΕΗ (Χώρας)	27360-31207
Αρχαιολογικό Μουσείο (Χώρα)	27360-31739
Συλλογή Βυζ/νών Τοιχογραφιών Κάτω Λειβάδι	27360-31731
Ίστορικό Αρχείο Κάστρου Χώρας	27360-37046
Ί. Μονή Όσιου Θεοδώρου	27360-33673
Ί. Μονή Παναγίας της Μυρτιδιωτίσσης	27360-31184
Ί. Μονή Αγίας Μόνης	27360-33251
Ί. Μονή Αγίας Ελέσης	6972.771499
Γυμνάσιο (Χώρα)	27360-31148
Λύκειο (Χώρα)	27360-31314
Δημοτικό Σχολείο (Χώρα)	27360-31229
Δημοτικό Σχολείο (Ποταμός)	27360-33229
Νοσοκομείο (Ποταμός)	27360-33203
Γηροκομείο (Ποταμός)	27360-33301,33303-4
Κρατικός Αερολιμένας Κυθήρων	27360-33297
«Αλέξανδρος Άριστοτέλους Ώνάσης»	

ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΕΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ

Περίοδοι νηστείας:

1. Τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.
2. Τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.
3. Τῶν ἀγίων Ἀποστόλων.
4. Τοῦ Δεκαπενταυγούστου.
5. Τῶν Χριστουγέννων.

Ἡμερήσιες νηστείαι:

1. Τῆς Τετάρτης καί Παρασκευῆς.
2. Τῆς 5ης Ἰανουαρίου (Παραμονή Θεοφανείων).
3. Τῆς 29ης Αὐγούστου (Ἀποτομή τῆς Τιμίας Κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου).
4. Τῆς 14ης Σεπτεμβρίου (Ὑψωσις τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ).

Ἀπολυτές περίοδοι (καταλύσεως εἰς πάντα):

1. Τῆς Α΄ Ἑβδομάδος τοῦ Τριωδίου (ἀπό Κυριακή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου ἕως Κυριακή τοῦ Ἀσώτου).
2. Τῆς Γ΄ Ἑβδομ. τοῦ Τριωδίου (ἀπό Δευτέρα ἕως Κυριακή τῆς Τυρινῆς), ἐκτός κρεωφαγίας.
3. Τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος (ἀπό Κυριακή τοῦ Πάσχα ἕως Κυριακή τοῦ Θωμᾶ).
4. Τῆς ἑβδομάδος μετά τήν Πεντηκοστήν (ἀπό Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς ἕως Κυριακή τῶν Ἀγίων Πάντων).

5. Τοῦ Ἀγίου Δωδεκαημέρου (ἀπό 25 Δεκεμβρίου ἕως 6 Ἰανουαρίου, ἐκτός τῆς παραμονῆς τῶν Θεοφανείων).

Ἡμέρες καταλύσεως ἰχθύος:

1. Τήν 7η Ἰανουαρίου (Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου).
2. Τήν 2α Φεβρουαρίου (Ὑπαπαντή τοῦ Κυρίου).
3. Τήν 25η Μαρτίου (Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου).
4. Τήν Κυριακή τῶν Βαΐων.
5. Τήν Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.
6. Τήν Τετάρτη τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.
7. Ἀπό Δευτέρα τῶν Ἀγίων Πάντων ἕως 28 Ἰουνίου, ἐκτός τίς Τετάρτες καί Παρασκευές.
8. Τήν 24η Ἰουνίου (Γενέθλιο Προδρόμου).
9. Τήν 29η Ἰουνίου (Πέτρου καί Παύλου).
10. Τήν 6η Αὐγούστου (Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος).
11. Τήν 15η Αὐγούστου (Κοίμησις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου).
12. Τήν 8η Σεπτεμβρίου (Γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου).
13. Τήν 14η Νοεμβρίου (Ἀποστόλου Φιλίππου).
14. Τήν 21η Νοεμβρίου (Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου).
15. Ἀπό 15 Νοεμβρίου ἕως 17 Δεκεμβρίου, ἐκτός τίς Τετάρτες καί Παρασκευές.

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ**

Χώρα - Κυθήρων 80100
ΤΗΛ.: 27360-31281 και 31202
Fax: 27360-31202

Ίστοσελίδα: www.imkythiron.gr
E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

Επιμέλεια έκδοσης: ΔΟΜΗ Ο.Ε.

Έξωφυλλο:

Άγιος Γεράσιμος Άγία Άναστασίας.

Όπισθόφυλλο:

Άγία Σοφία Καλάμου.